

Jaarverslag 2015

De professional aan zet!

De Groeiling, stichting voor katholiek en interconfessioneel primair onderwijs Gouda en omstreken

Inhoudsopgave

Over de Groeiling	3
Voorwoord	4
Verslag van de Raad van Toezicht	5
Invulling van toezicht.....	5
Mutaties in het college van bestuur.....	5
Vergaderingen in 2015	6
Toezicht en advies	6
De raad als werkgever	7
Zelfevaluatie	8
Personalia	8
Tot slot.....	9
Verslag van de Medezeggenschap	10
Algemeen.....	12
Bestuur en scholen	12
Strategisch beleidsplan 2015-2019	15
Onderwijs: gang van zaken.....	16
Kwaliteit van onderwijs	16
Onderwijsresultaten	16
Creatieve, culturele en sociaal emotionele vorming.....	20
ICT en 21 ^{ste} eeuwse vaardigheden	20
Passend onderwijs.....	20
Eigenaarschap.....	21
Maatschappelijke betrokkenheid.....	22
Organisatie	23
Organisatiestructuur	23
Leerlingen	24
Personeel en organisatie	26
Ontwikkelingen in het personeel	26
Verzuim.....	31
Talentontwikkeling	31
Huisvesting en beheer	31
Klachtenregeling.....	33
Inkoop en aanbesteding	33
Financiën	34

Jaarrekening en toelichting hierop.....	34
Financiële positie (balans)	34
Resultaat (staat van baten en lasten).....	36
Kengetallen per balansdatum	38
Resultaatbestemming	39
Treasury.....	39
Continuïteitsparagraaf	41
Ontwikkeling in leerlingenaantallen en personele bezetting.....	41
Meerjarenbegroting en meerjarenbalans	41
Informatievoorziening en rapportages	44
Risicoanalyse- en beheersing	44
Benodigde buffervermogen	47
Toekomstige ontwikkelingen	49
Krimp in de regio	49
Impact van Wet werk en zekerheid.....	49
Van school naar integraal kindcentra.....	49
Passend Onderwijs	49
Professionalisering	50

Jaarrekening

Over de Groeiling

De Groeiling is een organisatie voor bijzonder primair onderwijs op katholieke en interconfessionele grondslag. Hierbij is onze missie

om kwalitatief hoogwaardig en waarde(n)vol onderwijs te bieden aan iedereen die dat wil en zich in de uitgangspunten van onze stichting kan vinden. Alle kinderen, ouders en medewerkers die zich thuis voelen bij de manier waarop wij met elkaar omgaan en onze gemeenschappelijke waarden delen, zijn dus van harte welkom.

Onze kernwaarden zijn hierbij:

- Verbondenheid
- Duurzaamheid
- Respect
- Verstillings
- Zelfverantwoordelijkheid

Binnen onze visie stelt iedere Groeilingschool het kind centraal. Vanuit onze identiteit en binnen onze mogelijkheden bieden we onderwijs op maat. In onze didactische aanpak hebben daarom meervoudige instructie, zelfstandig leren en een adequate ondersteuningsstructuur een belangrijke plaats. We vinden dat leerlingen zich in een prettige, veilige en uitdagende leeromgeving moeten kunnen ontwikkelen en dat ze competente en gemotiveerde leraren verdienen. Leraren staan er echter niet alleen voor. Een Groeilingschool staat midden in de samenleving en we werken intensief samen met ouders en andere partners in onze omgeving. We kijken naar binnen én naar buiten. We kijken terug én vooruit. We zijn alert op maatschappelijke ontwikkelingen en anticiperen daar zo goed mogelijk op. We willen onze leerlingen immers optimaal voorbereiden om straks als zelfstandige, verantwoordelijke en gelukkige burgers hun plek te vinden in de maatschappij.

De Groeiling is

- 5.011 leerlingen
- 506 medewerkers
- 22 scholen
- In zeven gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Oudewater, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

Voorwoord

In 2015 hebben onze medewerkers zich ingezet om onze kinderen kwalitatief hoogwaardig en waarde(n)vol onderwijs te bieden. Onze leerlingen hebben zich weer een stap verder kunnen ontwikkelen als mens in alle facetten. Dat kunnen wij alleen doen samen met de ouders en andere betrokkenen.

Door middel van dit jaarverslag geven wij u inzicht in onze organisatie en hetgeen wij in 2015 bereikt hebben. Wij leggen hiermee ook verantwoording af over de inzet van de financiële middelen via de jaarrekening. En wij delen onze beeld op de toekomstige (financiële) ontwikkelingen

De jaarrekening 2015 van De Groeiling is opgesteld door *Onderwijsbureau Hollands Midden* te Leiden. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor *PWC te Rotterdam*.

Wij danken al onze medewerkers, ouders en andere betrokkenen voor de samenwerking van afgelopen jaar. Bovenal bedanken wij de kinderen voor hun energie, hun leergierigheid, hun creativiteit en hun betrokkenheid.

Jan Kees Meindersma en Els van Elderen
College van Bestuur

18 mei 2016

Verslag van de Raad van Toezicht

Dit verslag geeft inzicht in de thema's waarop de raad van toezicht (RvT) zich heeft gericht vanuit zijn rol als toezichthouder, werkgever en klankbord van het college van bestuur (CvB). Het leidend principe hierbij is: effectief toezicht voor goed onderwijs, verantwoord bestuur en goede bedrijfsvoering in overeenstemming met het maatschappelijk belang.

Invulling van toezicht

Het toezicht omvat onder andere:

- realisatie van de doelstellingen zoals vastgelegd in het meerjaren strategisch beleidsplan (SB) en kwaliteitsbeleid;
- risico's verbonden aan de activiteiten;
- opzet en werking van de interne risicobeheersing en controlesystemen;
- financiële planning en controlproces;
- naleving van wet- en regelgeving, waaronder regels met betrekking tot bekostiging, de code voor goed bestuur voor het Primair Onderwijs.

Binnen De Groeiling wordt er gewerkt met een raad-van-toezichtmodel. De structuur van dit model is uitgewerkt in diverse statuten, reglementen en afspraken.

Op de website van de Groeiling staan alle relevante documenten met betrekking tot Bestuur en Toezicht. www.degroeiling.nl vormt een belangrijk informatiekanaal naar stakeholders.

De toezichthoudende taak wordt ingevuld door:

- toezicht vooraf: vooral goedkeuring van besluiten en voornemens van het college van bestuur zoals genoemd in de statuten ('voorbereiden dat het goed gaat');
- toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van De Groeiling en het functioneren van het college van bestuur ('bewaken dat het goed gaat').

Hierbij baseert de raad zich op zowel interne als externe informatie en gesprekken. Zo ontvangt de raad ieder kwartaal een bestuursrapportage van het college, waarin uitvoerig verslag wordt gedaan van de operationele en financiële gang van zaken en de voortgang met betrekking tot de doelstellingen uit het strategisch beleidsplan 2011- 2015. Deze rapportages staan ook op de agenda van de raad.

Daarnaast vormen de gesprekken met de accountant, de onderwijsinspectie, afvaardigingen van het directeursberaad en de GMR een vast onderdeel van de informatiecyclus. De uitkomsten van deze gesprekken worden teruggekoppeld tijdens het reguliere overleg van de raad met het college van bestuur.

De leden van de raad van toezicht wonen studiebijeenkomsten en andere relevante gelegenheden bij om in contact te blijven met medewerkers en andere betrokkenen van de stichting. De leden zijn ook lid van de VTOI (Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen) onder andere met als doel kennisbevordering en toegang tot verschillende netwerken. Bovendien blijven ze zo geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen van toezichthouden binnen de onderwijssector.

Mutaties in het college van bestuur

Op 3 juli 2015 wordt de voorzitter van raad van toezicht geïnformeerd door de voorzitter van het college van bestuur, de heer van de Kant dat hij na vijf jaar leiding te hebben aan De Groeiling per 1-10-2015 kiest voor een nieuwe uitdaging. Uit een kort exitgesprek kwam naar voren dat de heer van

de Kant nu een goed moment voor een verandering zag. De Groeiling had na de fusie een volledige beleidsperiode achter de rug (strategisch beleidsplan 2011-2015) en het plan voor 2015-2019 lag klaar.

De raad van toezicht heeft bij het afscheid van de heer van de Kant met respect en dankbaarheid stil gestaan bij de betekenis die hij voor De Groeiling heeft gehad.

In de periode na het vertrek van de heer van de Kant en het aantreden van een nieuwe voorzitter van het college van bestuur (de heer Meindersma per 1 maart 2016) is het college van bestuur ad interim versterkt door de heer Niehe.

Vergaderingen in 2015

De raad van toezicht heeft in 2015 vijfmaal vergaderd in aanwezigheid van het college van bestuur volgens een vooraf vastgesteld rooster (op 28 januari, 22 april, 9 juni, 17 september en 25 november).

Daarnaast heeft de raad vier keer intern overleg gevoerd. Op 5 maart heeft de raad – in aansluiting op het gesprek met een afvaardiging van de GMR – gesproken over de agenda en voornemens voor 2015 naar aanleiding van onder andere de zelfevaluatie over 2014.

Op 24 augustus is gesproken over de te nemen stappen om te zoeken naar een nieuwe voorzitter van het college van bestuur en over de invulling van de vacature in de raad van toezicht per 1 januari 2016. Op 14 oktober heeft de raad van toezicht de stand van zaken in de wervingsprocedure voor een nieuwe voorzitter van het college besproken op 9 december is de jaarlijkse zelfevaluatie aan de orde geweest.

Het voornemen was om ook in 2015 een studiedag voor college van bestuur en raad van toezicht te organiseren. Dit voornemen is opgeschort tot 2016 omdat er op dat moment zowel een nieuwe voorzitter van het college als van de raad zal zijn. Ook het reguliere gesprek tussen raad van toezicht en een afvaardiging van het directieurenberaad is dit jaar uitgesteld onder andere vanwege het extra tijdsbeslag dat het werk in de benoemingsadviescommissie voor een nieuwe voorzitter van het college van bestuur vroeg. Daarnaast was er in dat kader al intensief contact tussen bestuur, directieuren, staf en de RvT over de status van de stichting, wat zij nodig had en welk type voorzitter daar het beste bij paste.

Op 12 juni heeft een delegatie van de raad van toezicht een gesprek gehad met de onderwijsinspecteur mevrouw Okkerse en een collega van haar binnen de inspectie. Onderwerp was over beider aandeel in het toezicht houden bij De Groeiling. Dit gesprek krijgt een vervolg in 2016.

Toezicht en advies

In zijn functie van toezichthouder en adviseur heeft de raad van toezicht periodiek de reguliere operationele, financiële gang van zaken en voortgang in het gevoerde beleid besproken. Daarnaast zijn de begroting 2015 en het jaarverslag 2014 besproken en goedgekeurd. De meerjarenbegroting 2015-2019 is goedgekeurd. De meerjarenbegroting heeft samenhang met het strategisch beleidsplan en toont expliciet dat ieder jaar in onderwijskwaliteit geïnvesteerd wordt.

Aandachtpunten in 2015 waren:

- De ontwikkeling van de onderwijsresultaten en onderwijskwaliteit;
De zorgpunten uit 2014 maken plaats voor betere (tussen)resultaten voor de toetsen. De beleidsdoelen voor 2015 zijn vrijwel allemaal gehaald. Er is sprake van blijvende aandacht opdat het geen incidenteel succes zal blijken.

Het college van bestuur maakt voor de raad van toezicht voortaan een verslag van het bestuursgesprek met de onderwijsinspectie.

- Strategische beleidsplan 2015-2019 en de uitwerking daarvan naar het eerste jaarplan 2015-2016;
- Stakeholderbeleid;
De uitwerking van dit beleidsveld is weliswaar opgestart maar vervolgens opgeschort als gevolg van het vertrek van de voorzitter van het college van bestuur.
- De samenwerking tussen scholen De Groeiling en kinderopvangorganisatie(s);
- De onderzoeken die zijn gedaan naar mogelijke samenwerking tussen de drie scholen in Haastrecht;
- De keuze voor een nieuwe accountant met ingang van boekjaar 2015;
In 2015 heeft de raad van toezicht na een zorgvuldige selectieprocedure door haar auditcommissie, PwC (PricewaterhouseCoopers accountants NV) benoemd tot accountant van De Groeiling om de controle van de jaarrekening 2015 tot en met 2019 te verzorgen. De raad heeft met PwC een sparringpartner willen kiezen die middels een frisse eigentijdse blik in aanvulling op de controle van de jaarrekening, ongevraagd advies zal geven op actuele thema's.

De raad als werkgever

De werkgeverstaak van de raad van toezicht bestaat uit het vaststellen van arbeidsvoorwaarden, het benoemen en beoordelen van de leden van het college van bestuur en zo nodig ingrijpen. De renumeratiecommissie van de raad neemt steeds het voortouw en heeft in 2015 voor het eerst het ontwikkelde beoordelingstraject doorlopen met het college van bestuur.

Selectie- en benoemingsprocedure voorzitter college van bestuur De Groeiling

De raad van toezicht heeft naar oordeel van de betrokkenen in de benoemingscommissie en de benoemingsadviescommissie, leidinggegeven een zorgvuldig proces om tot de meest geschikte kandidaat voor de vacature van voorzitter van het college van bestuur te komen. Er is rekening gehouden met de wensen, belangen en het draagvlak binnen de organisatie. Bovendien is gekozen voor de inbreng van externe expertise door Public Spirit. De benoemings- en benoemingsadviescommissie waren als volgt samengesteld:

Benoemingscommissie	- Hans Haring (raad van toezicht, voorzitter benoemingscommissie) - Erica Jonkergouw (raad van toezicht) - Taco Jongsma (raad van toezicht) - Els van Elderen (college van bestuur) - Marylin Demers (adviseur Public Spirit)
Benoemingsadviescommissie	- Angenieta Katee (directeur) - Bastiaan Top (directeur) - René van Ommeren (directeur) - Ineke van Zijl (stafbureau) - Sietske van Dijk (GMR) - Marylin Demers (adviseur Public Spirit)

Het selectieprotocol is na overleg tussen de beoogde leden van benoemingscommissie en de benoemingsadviescommissie vastgesteld door de raad van toezicht.

Het functieprofiel dat is vastgesteld na gesprekken met vertegenwoordigers van alle stakeholders

had de volgende kern: “Van de voorzitter van het College van Bestuur wordt verwacht dat hij/zij in samenwerking met de collega bestuurder en in overleg met de schooldirecteuren de visie en missie van De Groeiling slagvaardig en doelgericht implementeert, consolideert en uitbouwt, uitgaande van het vastgestelde strategisch beleid.” Daarnaast zijn de kernwoorden in het profiel: “eigenaarschap laag in de organisatie, verbinden en stimuleren”.

Een actieve werving via diverse kanalen leverde vele kandidaten. De benoemingsadviescommissie heeft aan de benoemingscommissie geadviseerd over de benoembaarheid van de besproken kandidaten. Volledig in lijn met dit advies heeft de benoemingscommissie een eenduidige voordracht gedaan aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft op 9 december besloten de heer Jan Kees Meindersma te benoemen tot voorzitter van het College van Bestuur van De Groeiling.

Zelfevaluatie

De raad van toezicht evalueert zichzelf formeel een keer per jaar. Dit gebeurt in principe zonder de aanwezigheid van het college. Wel vraagt de raad feedback van het college. De raad stelt daartoe onder meer het verslag van haar zelfevaluatie beschikbaar aan het college van bestuur.

Deze zelfevaluatie vraagt om zelfreflectie, openheid en eerlijkheid. Immers, wie controleert de raad van toezicht? De raad heeft zich voorgenomen in 2016 te werken aan verbeterde zichtbaarheid.

In 2015 is gewerkt aan een vernieuwd toezichtsplan en toezichtskader als onderdeel daarvan. De voorliggende versie van het toezichtsplan kent twee delen. Het eerste deel bevat een aantal structurele hoofdstukken over de visie op toezicht houden, het besturingsmodel, de kerntaken, werkwijze, organisatie en het toezichtskader terwijl het tweede deel een plan beschrijft hoe de raad zich verder wil ontwikkelen. Dat tweede deel bevat concrete stappen op weg naar een eerstvolgende mijlpaal en zal ieder jaar aangepast worden.

In het eerste deel is het hoofdstuk over de visie op toezicht houden nog niet uitgewerkt. De basis voor verdere uitwerking wil de raad van toezicht in samenspraak met het college van bestuur leggen op een studiedag in 2016 over besturen.

Niveau 2 van het toezichtkader omschrijft de resultaatengebieden, prestatie-indicatoren en normen van het strategisch beleid. Dit deel van het toezichtskader is in 2015 geactualiseerd op basis van het nieuwe strategisch beleidsplan en de actuele inzichten van de auditcommissie. Dit niveau van het toezichtkader kenmerkt zich door een concreet en meetbare omschrijving van doelen en normen.

Personalia

Volgens het rooster van aftreden was de heer Langerak per einde 2015 aftredend en niet herbenoembaar. De heer Langerak is vijf jaar lid geweest van de raad van toezicht. Sinds april 2013 was hij voorzitter. In de periode die voorafging aan de rol als toezichthouder was de heer Langerak al actief als bestuurder van het RKSG, een rechtsvoorganger van De Groeiling. De raad van toezicht is de heer Langerak zeer dankbaar voor zijn inzet en bijdrage aan de ontwikkeling van de toezichthoudende taak. Per 1 januari 2016 is de rol van voorzitter ingevuld door de heer Haring.

Via een sollicitatieprocedure is voor de vacature een zeer goede kandidaat gevonden die past in het voor deze vacature opgestelde functieprofiel. Mevrouw Posthumus is per 1 januari 2016 benoemd in de raad.

De leden van de raad van toezicht functioneren onafhankelijk ten opzichte van het CvB en elkaar, en kennen geen ongewenste verstrengeling met welk (deel)belang dan ook. Onderstaand overzicht geeft de samenstelling van raad van toezicht in 2015.

Tot slot

De raad van toezicht bedankt het college van bestuur en alle medewerkers van De Groeiling van harte voor hun inzet en enthousiasme om dagelijks goed onderwijs te geven aan de kinderen op onze scholen.

De heer T. Jongsma
Voorzitter van de Raad van Toezicht
20 april 2016

<i>Naam</i>	<i>Bezoldigde functies</i>	<i>Overige maatschappelijke functies</i>	<i>Aandachtsgebieden in raad van toezicht</i>	<i>Eerste benoeming</i>	<i>Aftredend</i>
De heer A. Langerak	Interim-manager en coach PO/SO/VSO bij PCBO Rotterdam	Voorzitter Vereniging school-administraties Rotterdam	Voorzitter, contacten CvB, Onderwijs, werkgeverschap (remuneratiecommissie)	1-1-2011, lid voormalig bestuur	31-12-2015 (niet herbenoembaar)
De heer T. Jongsma	Adviseur Proces & Informatiemanagement Woonbron	Voorzitter Vereniging Woon dynamics	Vicevoorzitter, bedrijfsvoering, ICT, stakeholderbeleid, werkgeverschap (remuneratiecommissie)	1-1-2011, voormalig lid oudergeleding GMR	31-12-2016 (niet herbenoembaar)
Mevrouw E. Jonkergouw	Directeur-eigenaar Jonkergouw & van den Akker BV, adviseurs voor financiële communicatie	Bestuurslid stichting Balsewa, scholingsproject in Nepal	Financiën (auditcommissie), contacten accountant	1-1-2014	1-1-2017 (herbenoembaar)
De heer R. Rijnhout	Managing consultant Hypercube Business Innovation BV		Financiën (auditcommissie), risicomanagement, governance	1-1-2011	31-12-2016 (niet herbenoembaar)
De heer H. Haring	Financieel adviseur ministerie van OCW		Governance, financiën	1-2-2015	1-2-2018 (herbenoembaar)
De heer J. Krijnen	Beleidsmedewerker huisvesting gemeente Moerdijk	RK parochie St. Jan de Doper: lid Locatieraad en Parochiebestuur, lid Beamer Team	Huisvesting	1-1-2011, lid voormalig bestuur	31-1-2015

Verslag van de Medezeggenschap

De rol, taken en werkzaamheden van de (G)MR zijn vastgelegd in de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS), in het Medezeggenschapsstatuut van De Groeiling, in het Reglement van de GMR van De Groeiling en het Reglement van de MR van iedere school afzonderlijk.

De GMR bestaat uit een oudergeleding van maximaal 8 personen en een personeelsgeleding van eveneens maximaal 8 personen. De GMR wordt ondersteund door een secretaresse die zorg draagt voor het tijdig verzenden van de agenda en bijbehorende documenten aan de leden en het College van Bestuur en voor de verslaglegging van de vergaderingen.

De samenstelling per 31 december 2015:

Oudergeleding	functie	Personeelsgeleding	functie
Mevrouw D. Blonk	lid	Mevrouw S. van Dijk	voorzitter
De heer A. Amelink	lid	Mevrouw M. van Dorp	lid
Mevrouw L. Brouwer	lid	Mevrouw M. van Duin	lid
Mevrouw I. Vereyken	lid	De heer M. Hoogenboom	lid
De heer R. van Koert	vicevoorzitter	Mevrouw I. de Kreuk	lid
Mevrouw J. Broxterman	lid	Mevrouw L. Rijnbeek	lid
De heer P. van der Bas	lid	Mevrouw J. Wanschers	lid
		Mevrouw C. Abels	lid

In 2015 kwam de GMR zeven maal in vergadering bijeen. Bij het eerste deel van de vergadering was een lid van het College van Bestuur aanwezig om bepaalde agendapunten toe te lichten dan wel advies of instemming te vragen inzake de voorgelegde beleidsstukken.

Daarnaast werd op 16 april 2015 een bijeenkomst gehouden voor leden van de GMR en leden van de afzonderlijke MR'en. Thema's die aan de orde kwamen: Hoe om te gaan met sociaal media en eigenaarschap van leerlingen.

Datum	Agendapunt	Status
14-01-2015	Begrotingsbrief 2015	-advies GMR
	Keuze basis- of overlegmodel	-instemming PGMR
	Overlegstructuur GMR/MR-en	-bespreking
	Onderwijskwaliteit	-bespreking
	Integraal Kind Centrum (IKC)	-bespreking
05-03-2015	Begroting 2015	-advies GMR
	Meerjarenbegroting 2015-2019	-advies GMR
	Strategisch Beleidsplan 2015-2019	-advies GMR

	Profilering Oostvogel	-informatief
	Bestuursrapportage vierde kwartaal 2014	-informatie
29-04-2015	Bestuursformatieplan 2015-2016	-instemming PGMR
	Integrale Kindcentra	-informatie
	Bestuursrapportage eerste kwartaal 2015	-informatie
	Overlegstructuur GMR/MR'en	-bespreking
18-06-2015	Bestuursformatieplan 2015-2016	-instemming PGMR
	Functieboek geactualiseerd	-instemming PGMR
	Jaarverslag De Groeiling 2014	-advies GMR
	Managementstatuut 2015-2019	-advies GMR
	Regionaal transfercentrum	-informatie
	Integrale Kindcentra	-informatie
	Verlof buiten schoolvakanties	-informatie
21-9-2015	Bestuursrapportage tweede kwartaal 2015	-informatie
	Regionaal transfercentrum	-informatie
	Onderwijskwaliteit Resultaten M- en E-toetsen 2015	-bespreking
	Integrale Kindcentra	-informatie
	Profiel voorzitter CvB	-bespreking
	Sollicitatiecommissie CvB	-bespreking
	Overlegstructuur GMR/MR, en	-bespreking
	Voorzitterschap GMR	-bespreking
27-10-2015	Regionaal transfercentrum	-instemming GMR
24-11-2015	Begrotingsbrief 2016	-informatie
	Regionaal transfercentrum	-informatie
	Integrale Kindcentra	-informatie
	Bestuursrapportage derde kwartaal 2015	-informatie
	Landelijke Klachtencommissie Onderwijs	-informatie

Algemeen

Bestuur en scholen

De Groeiling is in 2009 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te *Rotterdam* onder dossiernummer 41174298. Het bestuursnummer van de Groeiling is 40765.

De Groeiling is gevestigd op Aalberseplein 5, 2805 EG te Gouda. Website is www.degroeiling.nl. Het bestuur is bereikbaar via telefoon (0182 - 670 051) en per email (secretariaat@degroeiling.nl).

Het College van Bestuur bestaat per 1 maart 2016 uit:

- J.C.A. Meindersma (voorzitter College van Bestuur)
- E.E. van Elderen-Hagen (lid van het College van bestuur)

De volgende scholen vallen onder het bestuur van de Groeiling

07PI De Akker

Populierenhof 2
2771 DG Boskoop
T 0172 - 215 912
E directie.deakker@degroeiling.nl
I www.deakkerboskoop.nl
Directeur: de heer A.J. Bouwsma

T 0172 - 614 591
E directie.willibrord-miland@degroeiling.nl
I www.willibrord-miland.nl
Directeur: mevrouw W.G. Nicolaas

04XH De Zevensprong

Snijdelwijklaan 4C
2771 SX Boskoop
T 0172 - 213 886
E directie.dezevensprong@degroeiling.nl
I www.zevensprongboskoop.nl
Directeur: mevrouw J.T.M. Broer-van der Ham

10PG01 Nevenvestiging Milandschool
Hazekade 10
2411 PP Bodegraven-Meije
T 0172 - 685 506
E directie.willibrord-miland@degroeiling.nl
I www.willibrord-miland.nl
Locatieleider: mevrouw A.M.W. Pinkse

09WS Pax Christischool

Eendrachtsweg 30
2411 VL Bodegraven
T 0172 - 613 405
E directie.pax@degroeiling.nl
I www.paxchristi-bodegraven.nl
Directeur: mevrouw C. Noura-van Donk

28AK St. Aloysius

Hoofdvestiging
Spieringstraat 18
2801 ZM Gouda
T 0182 - 515 338
E directie.aloysius@degroeiling.nl
I www.aloysiusgouda.nl
Directeur: mevrouw A. van Welie

08ZK Speel- en Werkhoeve

Leeuwerik 1
2411 KR Bodegraven
T 0172 - 611 608
E directie.speelenwerkhoeve@degroeiling.nl
I www.speelenwerkhoeve.nl
Directeur: mevrouw W.G. Bloemzaad-Francken

Nevenlocatie
A.G. de Vrijestraat 1
2806 SP Gouda
T 0182 - 522 167
Directeur: mevrouw A. van Welie

10PG Willibrord-Milandschool

Hoofdvestiging Willibrord
Dronenplein 1B
2411 HE Bodegraven

06FY De Bijenkorf

Aalberseplein 6
2805 EG Gouda
T 0182 - 516 675
E directie.bijenkorf@degroeiling.nl
I www.bijenkorf.info
Directeur: mevrouw W.C. Hoekstra

22KF 't Carillon

Locatie Ouverturelaan

Ouverturelaan 10

2807 JT Gouda

T 0182 - 524 818

E directie.carillon@degroeiling.nl

I www.t-carillon.nl

Directeur: de heer B.J. Top

Locatie Geerpolderweg

Geerpolderweg 32-34

2807 LS Gouda

T 0182 - 586 878

E directie.carillon@degroeiling.nl

Directeur: de heer B.J. Top

11VU De Cirkel

Hoofdlocatie Brittenburg

Brittenburg 50

2804 ZZ Gouda

T 0182 - 539 877

E directie.cirkel@degroeiling.nl

I www.cirkelgouda.nl

Directeur: mevrouw A.M. Nobel-Driesen

Nevenlocatie Rijnlust

Rijnlust 42-44

2804 LC Gouda

T 0182 - 533 560

E directie.cirkel@degroeiling.nl

I www.cirkelgouda.nl

Directeur: mevrouw A.M. Nobel-Driesen

08KA De Goudakker

Reigerstraat 37

2802 EM Gouda

T 0182 - 515 657

E directie.degoudakker@degroeiling.nl

I www.degoudakker.nl

Directie: mevrouw A.E.M. van den Berg
en de heer drs. W.F.H.M. Simons

05BG St. Catharina

Grote Haven 2d

2851 BM Haastrecht

T 0182 - 501 597

E directie.stcatharina@degroeiling.nl

I www.catharina-school.nl

Directeur: de heer R. van Ommeren

05BL St. Michaëlschool

Vincent van Goghstraat 18

2391 VB Hazerswoude-Dorp

T 0172 - 589 869

E directie.stmichael@degroeiling.nl

I www.st-michaelschool.nl

Directeur: de heer A.W.C. van Disseldorp

14ZW St. Jozefschool Moordrecht

Oudersvrucht 3

2841 LN Moordrecht

Postbus 63

2840 AB Moordrecht

T 0182 - 372 600

E directie.stjozefmd@degroeiling.nl

I www.sintjozefschoolmoordrecht.nl

Directeur: mevrouw M.A.C. van der Horst-
Ernst

10YZ St. Jozefschool Oudewater

De Cope 28

3421 XL Oudewater

T 0348 - 561 209

E directie.stjozefow@degroeiling.nl

I www.jozefschooloudewater.nl

Directeur: de heer T.J.A.M. Streng

11MK Mariaschool

Nieuwstraat 9-11

3421 BT Oudewater

T 0348 - 561 652

E directie.mariaschool@degroeiling.nl

I www.mariaschool-oudewater.nl

Directeur: mevrouw R.H. Thierry (ad interim)

06JG Dorpsschool De Bron

Drielingschouw 1

2811 LP Reeuwijk

T 0182 - 393 234

E directie.dsdebron@degroeiling.nl

I www.dsdebron.nl

Directeur: mevrouw O.M.G. van den Berg

03NX Gerardus Majellaskool

Meentweide 2

2811 JG Reeuwijk

T 0182 - 393 214

M 06 - 18588314

E directie.gms@degroeiling.nl

I www.gmsreeuwijk.nl

Directeur: de heer P.J.M. van Bergen

03NZ De Krullebaar

Doelenplein 26
2871 CV Schoonhoven
T 0182 - 382 847
E directie.dekrullebaar@degroeiling.nl
I www.dekrullebaar.eu
Directeur: mevrouw P. van Kooten-
Huisin'tveld

09WM Kardinaal Alfrinkschool

Zuidplashof 1
2743 CR Waddinxveen
T 0182 - 619 856
E
directie.kardinaalalfrinkschool@degroeiling.nl
I www.kardinaalalfrinkschool.nl
Directeur: mevrouw R.H. Thierry

07ST De Regenboog

Locatie Catslaan
Jacob Catslaan 3
2741 XL Waddinxveen
T 0182 - 613 707
E directie.regenboog@degroeiling.nl
I www.regenboogwaddinxveen.nl
Directeur: mevrouw S.E. van den Akker-van
den Berg

Locatie Zuidlaan

Peter Zuidlaan 2
2742 VZ Waddinxveen

T 0182 - 614 226
E directie.regenboog@degroeiling.nl
I www.regenboogwaddinxveen.nl
Directeur: mevrouw S.E. van den Akker-van
den Berg

12FK SBO de Oostvogel

Scharroosingel 54
2807 CX Gouda
T 0182 - 524 424
E directie.oostvogel@degroeiling.nl
I www.oostvogelgouda.nl
Directeur: de heer drs. W.F.H.M. Simons

**22KF02 Voorziening voor hoogbegaafde
leerlingen Oostvogel/Vuurvogel**

Ouverturelaan 10
2807 JT Gouda
T 0182 - 584 885
E directie.devuurvogel@degroeiling.nl
I www.vuurvogelgouda.nl
Locatie-Directeur: mevrouw J.C. Slettenaar

11KG De Triangel

Coniferensingel 20
2803 JH Gouda
T 0182 - 530 225
E directie.triangel@degroeiling.nl
I www.triangelgouda.nl
Directeur: mevrouw A.J.E. Kaatee-de Groot

Strategisch beleidsplan 2015-2019

In het strategisch beleidsplan heeft De Groeiling haar ambities voor de komende vier jaar verwoord.

- In 2019 zorgt elke school binnen De Groeiling voor uitdagend en toekomstgericht onderwijs dat inspeelt op de talenten en leerbehoeften van alle leerlingen en op de kennis en vaardigheden die nodig zijn om hen op de toekomst voor te bereiden;
- In 2019 biedt elke school binnen De Groeiling onderwijs van hoge kwaliteit. Dit begint met de basisvaardigheden die alle leerlingen in alle tijden nodig hebben, maar er is ook aandacht voor brede persoonlijke en maatschappelijke vorming;
- In 2019 heeft elke school binnen De Groeiling een team van medewerkers en leidinggevenden die zich individueel en collectief voortdurend professioneel ontwikkelen.

Het beleidsplan 2016-2019 benoemt drie speerpunten:

- kwaliteit van onderwijs
- eigenaarschap
- maatschappelijke betrokkenheid.

Het jaar 2015 is het eerste van de vier jaar waarin De Groeiling haar ambities voor 2019 probeert te realiseren.

Onderwijs: gang van zaken

Kwaliteit van onderwijs

Onderwijsresultaten

De kwaliteit van het onderwijs op alle scholen van De Groeiling is aantoonbaar en van voldoende kwaliteit. Alle scholen van De Groeiling hebben een basisarrangement. Er zijn geen zwakke scholen binnen De Groeiling.

Met betrekking tot zowel de eindresultaten als de tussenresultaten zijn alle doelen voor 2015 gehaald (op 0,01 punt na bij begrijpend lezen) , veelal zelfs ruimschoots. Zowel de tussenresultaten als de eindresultaten zijn niet alleen beter dan schooljaar 2013-2014, maar ook beter dan de jaren ervoor.

In de onderstaande tabellen staan de tussenresultaten weergegeven en afgezet tegen de doelen voor 2015 en de ambities zoals vastgelegd in het strategisch ambitieplan 2015-2019. De eerste tabel laat de gemiddelde niveauwaarde Groeiling breed zien. De tweede tabel geeft het percentage scholen weer die **niet** aan de gestelde norm in 2015 heeft voldaan. Daarna volgen een tabel met de tussenresultaten per school vergeleken met landelijke gemiddelden..

Gemiddelde tussenresultaten Groeiling Breed		
Vakgebied	Gemiddelde niveauwaarde	
	Doel 2014-2015	Behaald 2014-2015
Technisch Lezen	3,16	3,3
Spelling	3,29	3,4
Begrijpend Lezen	3,45	3,44
Rekenen/Wiskunde	3,50	3,5

Percentage van scholen die NIET voldoet aan de gestelde norm met betrekking tot de tussenresultaten		
Vakgebied	Percentage scholen met een gemiddelde niveauwaarde lager dan 3	
	Doel 2014-2015	Behaald 2014-2015
Technisch Lezen	27%	26%
Spelling	24%	21%
Begrijpend Lezen	20%	17%
Rekenen/Wiskunde	16%	8%

Tussenresultaten per school ten aanzien van het landelijke gemiddelde¹

	technisch lezen		spelling		Begrijpend lezen		Rekenen /Wiskunde	
	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15
03NX Gerardus Majellashoel	2,8	3,5	2,6	3,5	3,2	2,8	3,5	3,6
03NZ De Krullebaar	3,5	3,3	3,8	3,9	3,8	3,7	3,5	3,6
04XH De Zevensprong	0,6		2,5	2,4	3,2	3,3	3,4	3,9
05BG St. Catharinaschool	3,6	3,8	3,4	2,9	3,8	3,8	3,5	3,8
05BL St. Michaelsschool	3,1	2,7	3,4	3,7	3,7	3,9	4,2	4,1
06FY De Bijenkorf	3,6	3,7	3,2	3,4	3,9	4,1	3,5	3,7
06JG De Bron	2,7	2,6	3,7	3,6	3,9	3,3	3,8	3,8
07PI De Akker	3,4	3,4	3,2	2,6	3,1	3,1	3,7	3,6
07ST De Regenboog	3,1	3,2	2,6	2,4	2,7	2,2	2,3	1,9
08KA De Goudakker	3,8	4,2	2,8	3,4	3,0	2,9	3,1	3,3
08ZK Speel- en Werkhoeve	3,0	3,1	3,3	3,2	3,8	3,9	4,1	3,8
09WM Kardinaal Alfrink	2,4	2,2	3,4	3,3	3,3	3,5	3,9	3,8
09WS Pax Christi	2,3	2,0	1,4	3,3	2,0	2,0	2,3	2,2
10PG Willibrord (zonder Miland)	3,5	3,8	3,3	3,5	3,1	3,4	3,7	3,6
10PG01 Milandschool	2,4	2,9	2,6	3,2	1,8	3,6	2,3	4,0
10YZ St. Jozef-Oudewater	2,8	2,8	3,6	3,6	3,8	3,9	3,3	3,5
11KG De Triangel	3,5	3,9	3,0	3,7	3,5	3,3	2,9	3,3
11MK Mariaschool	4,0	3,2	3,8	3,6	4,0	3,3	4,3	3,7
11VU De Cirkel	3,1	3,2	3,4	3,5	2,9	3,2	3,1	3,4
14ZW St. Jozef-Moordrecht	3,1	3,7	3,8	4,0	4,0	3,9	3,8	4,0
22KF t Carillon	3,6	3,7	3,8	4,0	3,6	3,7	3,2	3,3
22KF01 De Vuurvogel	4,3	3,8	4,4	2,9	4,7	4,4	4,7	3,4
28AK St. Aloysius	4,1	4,1	3,8	3,9	4,0	3,9	3,7	3,5
Gemiddeld	3,14	3,31	3,24	3,37	3,43	3,44	3,47	3,51

Toetsen	Weergegeven zijn de resultaten op DMT (Technisch Lezen), Citotoets Spelling, Citotoets Begrijpende Lezen en Citotoets Rekenen/Wiskunde
Weergave	Niveauwaarde voor het <i>groepsresultaat</i> (De niveauwaarde ligt tussen 0 en 5; het landelijk gemiddelde ligt op 3,0)
Normering	Landelijke vergelijking
	Onvoldoende (niveauwaarde lager dan 2); 25% van de scholen in Nederland scoort op dit niveau
	Matig (niveauwaarde tussen 2 en 3); 25% van de scholen in Nederland scoort op dit niveau
	Voldoende (niveauwaarde tussen 3 en 4); 25% van de scholen in Nederland scoort op dit niveau
	Goed (niveauwaarde tussen 4 en 5); 25% van de scholen in Nederland scoort op dit niveau

¹ Bij deelname van minder dan 5 leerlingen aan een toets of van minder dan 80% van de leerlingen in een bepaald leerjaar werden de resultaten niet meegenomen in het overzicht. En er is uitgegaan van de nieuwe Cito normering.

In de onderstaande tabellen staan de eindresultaten weergegeven en afgezet tegen de doelen voor 2015 en de ambities zoals vastgelegd in het strategisch ambitieplan 2015-2019. De eerste tabel laat het percentage scholen zien die aan de gestelde norm in 2015 heeft voldaan. Daarna volgen de twee tabellen die eindresultaten per school vergelijken met inspectienorm en het landelijke gemiddeld.

Percentage van scholen die voldoet aan de gestelde norm met betrekking tot de eindresultaten		
Norm	Percentage scholen dat voldoet aan de norm	
	Doel 2014-2015	Behaald 2014-2015
Eindtoets gemiddeld of hoger of M-toetsen Rekenen/Wiskunde en Begrijpend Lezen beide gemiddeld of hoger.	55%	74%
Eindtoets of M-toetsen Rekenen/Wiskunde en Begrijpend Lezen boven de minimumnorm van de Inspectie.	75%	91%

Eindresultaten per school ten aanzien van de inspectienorm

	2014			2015			
	Totaal	Taal	Re/Wi	Totaal	Taal	Re/W	
Gerardus Majella							C
De Krullebaar							D
De Zevensprong							C
St. Catharina							C
St. Michael							C
De Bijenkorf							D
Dorpsschool De Bron							D
De Akker							D
De Regenboog							D
De Goudakker							D
Speel- en Werkhoeve							D
Kard. Alfrinkschool							D
Pax Christi							D
Willibrord							C
St Jozef Oudewater							D
De Triangel							D
Mariaschool							D
De Cirkel							D
St Jozef Moordrecht							D
De Vuurvogel							D
't Carillon							D
St. Aloysius							D
Miland							C

Rood : de score ligt onder de ondergrens van de Inspectie/het Rijk.² **Groen:** de score ligt op of boven de ondergrens van de Inspectie/het Rijk **Blauw:** de score ligt op of boven de bovengrens van de Inspectie/het Rijk bij de desbetreffende schoolgroep³. Toets C= M-toetsen Begrijpende Lezen en Rekenen/Wiskunde groep 8. Toets D= Centrale Eindtoets Cito

Eindresultaten per school ten aanzien van het landelijke gemiddelde

² Voor de onderdelen Rekenen respectievelijk Taal uit de Cito Eindtoets heeft de Inspectie vanaf het schooljaar 2011-2012 geen normen meer. We baseren ons hier om de wijze waarop de jaren ervoor de onder – en bovengrens werden bepaald, namelijk 0,5 standaarddeviatie onder en boven het gemiddelde. Daarbij gaan we uit van de gewogen score.

³ Voor scholen die de eindresultaten meten middels de M-toetsen Begrijpend Lezen en Rekenen/Wiskunde zijn er geen bovengrenzen door de Inspectie gedefinieerd. Hier wordt uitgegaan van een groeps-niveauscore van 4 of hoger.

	2014			2015			
	Totaal	Taal	Re/Wi	Totaal	Taal	Re/Wi	
Gerardus Majella							C
De Krullebaar							D
De Zevensprong							C
St. Catharina							C
St. Michael							C
De Bijenkorf							D
Dorpsschool De Bron,							D
De Akker							D
De Regenboog							D
De Goudakker							D
Speel- en Werkhoeve							D
Kard. Alfrinkschool							D
Pax Christi							D
Willibrord							C
St Jozef Oudewater							D
De Triangel							D
Mariaschool							D
De Cirkel							D
St Jozef Moordrecht							D
't Carillon							D
St. Aloysius							D
De Vuurvogel							D
Miland							C

Rood: de score ligt onder het landelijk gemiddelde **Groen:** de score ligt op of boven het landelijk gemiddelde. **Blauw:** de score ligt boven het landelijk gemiddelde en op of boven de bovengrens van de Inspectie /het Rijk. → vanaf 2015 wordt daarbij uitgegaan van de bovengrens bij de schoolgroep wanneer de Centrale Eindtoets is gebruikt.

Binnen De Groeiling is in 2015 sprake geweest van een nadere bezinning ten aanzien van het opbrengst- en handelingsgerichte werken binnen de scholen. In januari 2015 kwam de werkgroep Onderwijskwaliteit voor het eerst weer bijeen. Deze werkgroep had eertijds de invoering van Opbrengst- en Handelingsgericht Werken (OHGW) geïnitieerd en hierover geadviseerd. Zowel intern begeleiders, het bestuur, leerkrachten als directeurs namen deel aan de werkgroep. Naast de werkgroep Onderwijskwaliteit was een werkgroep actief welke zich richtte op OHGW in de onderbouw. Op initiatief van beide werkgroepen is een groot aantal leraren binnen De Groeiling gevraagd hoe zij denken over de verworvenheden en de knelpunten met betrekking tot het opbrengst- en handelingsgericht werken.

Tijdens deze gesprekken met leraren kwam naar voren dat er de afgelopen jaren veel is veranderd op de scholen: werken met instructiegroepen, aandacht voor doel en evaluatie van lessen, analyseren van opbrengsten, invoering groepsbesprekingen, etc. Over het algemeen vinden zij dat het opbrengst- en handelingsgericht gaan werken van positieve invloed is geweest op de kwaliteit van het onderwijs. Leerkrachten hebben het gevoel hier meer bewust aan bij te dragen en er zo 'als leraar toe te doen'.

Creatieve, culturele en sociaal emotionele vorming

Elke school binnen De Groeiling geeft invulling aan de vorming van kinderen op basis van haar eigen missie en visie en de afspraken die gemaakt zijn in eerder gemaakte schoolplannen. Een aantal scholen is gestart met een de aanvraag van subsidie voor culturele vorming in het bijzonder muziekonderwijs. Scholen kiezen voor een eigen methodiek om de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen te volgen.

ICT en 21ste eeuwse vaardigheden

Scholen binnen De Groeiling kunnen binnen de kaders van het Strategische Beleidsplan kiezen voor een eigen invulling hoe ict ingezet wordt als middel en op welke wijze in het curriculum invulling gegeven wordt aan de 21ste eeuwse vaardigheden. Iedere school binnen De Groeiling maakt gebruik van ict. Een klein aantal scholen heeft in schooljaar 2014-2015 pilots uitgevoerd met digitale werkboeken op een tablet en heeft besloten in het schooljaar 2015-2016 deze vorm structureel in te zetten. Andere scholen hebben gekozen om met specifiek digitale onderwijskundige toepassingen op tablets, laptops en desktops het onderwijs te versterken. Dit zijn bijvoorbeeld adaptieve oefenprogramma's rond taal en rekenen. Deze leermiddelen passen zich aan afhankelijk van het niveau van de leerling, zodat de leerling passende leerstof aangeboden krijgt.

In 2015 zijn twee werkgroepen ingericht rondom de twee thema's: de werkgroep "devices" en de werkgroep "21ste eeuwse vaardigheden". Doel van beide werkgroepen is om de ambities van het strategische beleidsplan 2016-2019 verder uit te werken, kennis te delen tussen de scholen onderling en te inventariseren waar de verschillende scholen binnen De Groeiling staan in hun ontwikkeling. De adviezen zijn in de eerste helft van 2016 gereed.

Daarnaast beschikt De Groeiling over een netwerk van ICT ambassadeurs die werkzaam zijn op de verschillende scholen. Zij wisselen enkele keren per jaar ervaringen uit en halen kennis op van buiten de Groeiling. Het netwerk wordt gecoördineerd door een leerkracht die de rol bekleedt van bovenscholse ICT coördinator (0,2 fte).

Passend onderwijs

De scholen van De Groeiling werken in drie samenwerkingsverbanden, te weten:

- Samenwerkingsverband Passenderwijs voor de scholen in Ouderwater
- Samenwerkingsverband Rijnstreek voor de school in Hazerswoude
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden Holland voor alle andere scholen van De Groeiling.

In het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden Holland heeft De Groeiling een actieve rol. De Groeiling wil als bestuur vooral dat de gelden voor leerlingen met basisondersteuning of extra ondersteuning daadwerkelijk terecht komen bij de leerlingen die deze ondersteuning nodig hebben als zij in het basisonderwijs blijven. In 2015 heeft De Groeiling ervoor gekozen om ondanks de verschillen tussen de samenwerkingsverbanden op basis van de inkomsten uit deze samenwerkingsverbanden tot 1 augustus 2015 minimaal € 55 en vanaf 1 augustus 2015 minimaal € 92 per leerling toe te voegen aan het budget van de scholen om het gewenste niveau van basisondersteuning te realiseren en te ontwikkelen. De resterende gelden gingen naar De GroeiAcademie. Hiermee heeft De GroeiAcademie scholing gegeven onder andere ten aanzien van

het opbrengst- en handelingsgericht werken en ondersteuning geboden ten aanzien van individuele leerlingen. Daarnaast heeft De Groeiacademie de aanvragen voor extra ondersteuning en toelaatbaarheidsverklaringen beoordeeld. De Groeiling heeft zich ervoor ingespannen om de gelden voor basisondersteuning ook beschikbaar te krijgen voor het Speciaal Basisonderwijs (SBO). Dit is vanaf 1 augustus 2015 het geval. Bovendien kon de SBO school vanaf die datum extra ondersteuning aanvragen voor sommige leerlingen, zodat zij op het Speciaal Basisonderwijs konden blijven en niet geplaatst hoefden te worden in het Speciaal Onderwijs.

Eigenaarschap

In het strategisch beleidsplan 2015-2019 heeft De Groeiling gekozen om het eigenaarschap op alle lagen binnen de organisatie te versterken. Eigenaarschap van schooldirecteuren, leerkrachten, ondersteunend personeel en de leerlingen zelf. Het streven is dat binnen de scholen alle leerlingen en personeelsleden ruimte voelen om zich te kunnen ontwikkelen en eigenaar te zijn van hun eigen ontwikkeling. En hen tegelijkertijd medeverantwoordelijk en eigenaar van de school als gemeenschap en organisatie te laten zijn.

Eigenaarschap en de professionele ontwikkeling bij personeelsleden is in 2015 versterkt door uitvoering te geven aan de gesprekkencyclus rond functioneren en beoordelen. Rond de beoordeling van directeuren is via een pilot ervaring opgedaan met het voeren van een beoordelingsgesprek 'nieuwe stijl'. Hierbij zijn 360 graden feedback en reflectie op het eigen functioneren belangrijke onderdelen. De pilot is positief ervaren. Deze wijze van beoordeling zal voortaan structureel worden ingezet.

Een werkgroep vanuit de directeuren heeft verkend welk instrumentarium kan helpen om de gesprekken met teamleden te vergemakkelijken en te verbeteren. Daarnaast is door het college van bestuur een kijkwijzer doorontwikkeld en ter bespreking aan het directeurenberaad en de werkgroep gesprekkencyclus voorgelegd. Met deze kijkwijzer kan de basis- en vakbekwaamheid van leerkrachten beter in beeld gebracht worden. Een definitief besluit rond de inzet van dit instrument wordt verwacht in 2016.

Voor zowel schoolleiders en leerkrachten zijn landelijke registratiesystemen de afgelopen jaren ontwikkeld vanuit de beroepsgroepen zelf. In de CAO Primair Onderwijs is afgesproken dat deze registratie verplicht is voor schoolleiders en dat zij voor 1 januari 2018 aan de registratiecriteria moeten voldoen. Via wetgeving zullen leerkrachten per 1 januari 2017 verplicht worden zich te (her)registeren in het landelijke lerarenregister.

Eind 2015 zijn 7 schooldirecteuren geregistreerd en zijn 12 aangemeld bij het Schoolleidersregister Primair Onderwijs. Hiermee loopt De Groeiling achter op de beoogde doelstelling om voor 1 januari 2017 alle schoolleiders geregistreerd te hebben. Het aantal aangemelde en geregistreerde leerkrachten zal begin 2016 geïnventariseerd worden.

Het eigenaarschap van leerlingen voor hun eigen leerproces wordt door iedere school binnen De Groeiling in toenemende mate gestimuleerd. Sommige scholen werken met gesprekken met leerlingen (en ouders) waarin de leerlingen zelf hun doelen zetten binnen de kaders van de school en de kerndoelen. Andere scholen zijn gestart om in het curriculum ruimte te bieden aan leerlingen om hun eigen leervraag in te vullen. Een aantal scholen werkt met portfolio's waarin leerlingen hun prestaties en resultaten bewaren en aantoonbaar maken. Een groot deel van de scholen werkt met een leerling- of kinderraad waarin kinderen mee kunnen denken over de ontwikkeling van de school.

Maatschappelijke betrokkenheid

Het derde speerpunt uit het Strategisch Ambitieplan 2015-2019 is het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid van alle stakeholders bij de scholen van De Groeiling. De drie belangrijke onderdelen hierbij zijn:

- de communicatie met de ouders en de participatie van hen in de scholen;
- de inrichting van integrale kindcentra in de scholen van De Groeiling;
- de versterking van de betrokkenheid van stakeholders met De Groeiling.

Scholen binnen De Groeiling hebben de ruimte om zelf te kiezen hoe zij met ouders willen communiceren en op welke wijze zij de betrokkenheid van ouders willen vergroten bij de school. Iedere school heeft een eigen website, (digitale) nieuwsbrieven en andere vormen van communicatie. Daarnaast communiceert het bestuur van De Groeiling zelf via haar website, naar schooldirecteuren via bezoek aan scholen en teams, het directeurenberaad en individuele gesprekken, naar personeelsleden via gesprekken met teams op onder meer studiedagen, intranet en de wekelijkse nieuwsbrief. In 2015 heeft De Groeiling een overzicht beschikbaar gesteld aan de scholen met middelen om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

In 2015 heeft De Groeiling besloten om met een kinderopvangorganisatie een strategische alliantie aan te gaan. Na een openbare tenderprocedure is de keuze gevallen op de kinderopvangorganisatie KMN Kind & Co. Deze strategische alliantie biedt De Groeiling de voordelen om ook afspraken te kunnen maken over het inrichten van een naschoolse opvang, kinderopvang of peuterspeelzaal op minder economisch rendabele locaties. Hiermee krijgt iedere school van De Groeiling de mogelijkheid om een kindcentrum in te richten. Daarnaast biedt de strategische alliantie het voordeel om ook de integratie tussen kinderopvang en onderwijs te versterken en meer gebruik te maken van de kracht van iedere organisatie. De Groeiling heeft veel verstand van onderwijs. Kind & Co heeft veel kennis van het kwalitatief hoogwaardig opvangen van kinderen, waarbij de kinderen de gelegenheid krijgen zich te ontwikkelen. Samen kunnen de twee organisatie de optimale verbondenheid creëren om de omgeving te creëren waarin kinderen van 0 tot 12 jaar kunnen leren, plezier hebben en zichzelf kunnen ontwikkelen. Op een beperkt aantal scholen is afgesproken dat de huidige kinderopvangorganisatie de opvang zal verzorgen. Op alle andere scholen zal geleidelijk de gekozen partner Kind & Co de gelegenheid krijgen om lokalen te huren en haar dienstverlening in samenspraak met De Groeiling vorm te geven.

De Groeiling heeft in 2015 haar stakeholdersbeleid verder vormgegeven. De leden van het College van Bestuur zoeken veelvuldig contact met collega besturen en wethouders in de diverse gemeenten. Met de gemeenten is in 2015 vooral afgestemd voor de lokaal educatieve agenda en de wensen rondom onderwijshuisvesting. Met de collega besturen zijn gesprekken gevoerd over situaties waarin sprake is van sterke krimp in leerlingaantallen, met bestuur overstijgende vraagstukken als passend onderwijs en vluchtelingkinderen en huisvestingsvraagstukken.

Naast de regionale contacten heeft De Groeiling in 2015 een actief geparticipeerd en gesproken met landelijke organisaties als de PO-raad, Inspectie van het Onderwijs en Verus (vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs).

Organisatie

Organisatiestructuur

De Groeiling heeft het raad van toezichtmodel. De Groeiling onderschrijft de Code Goede Bestuur in het Primair Onderwijs en heeft een scheiding aangebracht tussen bestuur en intern toezicht. De functie van intern toezicht is ondergebracht bij de Raad van Toezicht. De functie van bestuur bij het College van Bestuur.

De samenstelling van het College van Bestuur in 2015 was:

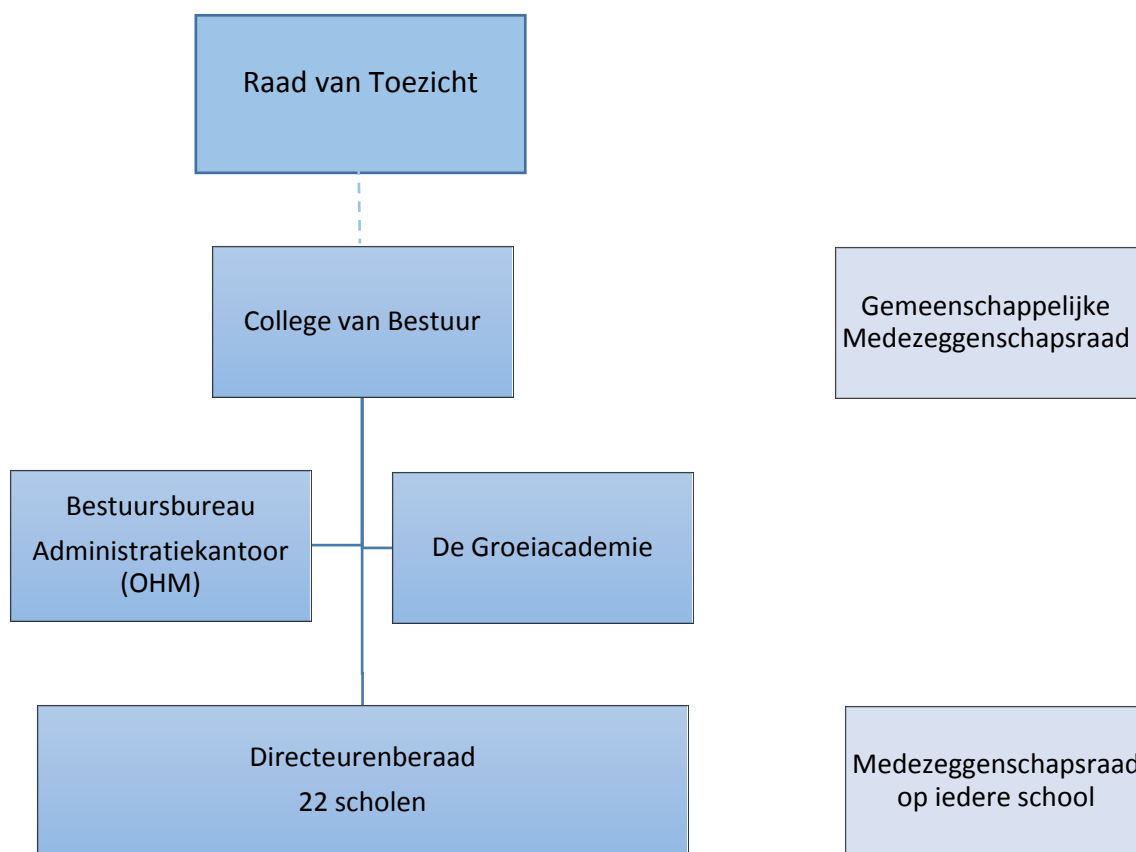
- De heer mr. H. van de Kant (voorzitter) (tot 1 oktober 2015)
 - benoemd vanaf 1 juli 2009 tot 1 oktober 2015
 - werkgebieden: financiën, personeel, huisvesting, organisatie.
- De heer R. Niehe (ad interim voorzitter)
 - Ingehuurd vanaf 1 september 2015
 - werkgebieden: financiën, personeel, huisvesting, organisatie.
- Mevrouw drs. E.E. van Elderen (lid)
 - benoemd vanaf 1 maart 2010;
 - werkgebieden: onderwijs, kwaliteitszorg.

Het College van Bestuur ontwikkelt het beleid in samenspraak met de directeuren van de scholen, draagt zorg voor de uitvoering, evaluatie en bijstelling en voert overleg met interne- (waaronder de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) en externe organisaties (waaronder het administratiekantoor, gemeenten, andere schoolbesturen en de Inspectie van het Onderwijs).

De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de organisatie in de eigen school. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen het bestuur, en de schooldirecties zijn vastgelegd in het managementstatuut. Door middel van het directeurenberaad vindt afstemming en overleg plaats tussen de directeuren onderling en met het College van Bestuur. Het directeurenberaad bestaat uit de leden van het College van Bestuur en de directeuren (of hun plaatsvervangers) van de 22 onder De Groeiling vallende scholen. Eén van de directeuren is voorzitter van het overleg. Het directeurenberaad kent een agendacommissie, die de jaarplanning bewaakt en de komende vergaderingen voorbereidt. Er zijn verschillende werkgroepen rondom belangrijke beleidsaspecten onder meer voortkomend uit het strategische meerjarenplan.

Het College van Bestuur, de directeuren en de scholen worden ondersteund door het bestuursbureau en De Groeiacademie. De personele en financiële administratie is uitbesteed aan administratiekantoor OHM te Leiden en de arbodienst is de ArboUnie.

Hierna een grafische weergave van de organisatiestructuur.

Directeurenberaad

Het directeurenberaad is in 2015 negen keer in vergadering bijeen geweest onder voorzitterschap van een mevrouw Kaatee, directeur van De Triangel. Een agendacommissie, bestaande uit vijf directeuren en de leden van het CvB bereiden de vergaderingen voor en stellen de jaarplanning op. In het Managementstatuut is het Reglement op het directeurenberaad opgenomen. Hierin wordt de organisatie van het directeurenberaad verder beschreven.

Vanuit het directeurenberaad zijn werkgroepen geformeerd rondom een onderwerp vanuit het strategisch beleidsplan en/of een bepaald werkgebied. Het directeurenberaad en het CvB bepalen de opdracht die de werkgroep meekrijgt. De opbrengst van elke werkgroep is doorgaans een of meer aanbevelingen die kunnen leiden tot invoering of wijziging van beleid. Aan de meeste werkgroepen is een lid van het CvB toegevoegd en/of een stafmedewerker. Daarnaast neemt een aantal directeuren deel aan intervisiegroepen.

Leerlingen

Elke school heeft de katholieke of interconfessionele identiteit, maar staat open voor leerlingen van andere gezindten. Voorwaarde daarbij is wel dat de ouders de doelstellingen en uitgangspunten van de school onderschrijven en hun kind(eren) laten deelnemen aan de verschillende activiteiten. In iedere schoolgids van elke school is beschreven op welke wijze de toelating van leerlingen geregeld wordt. Ook is er beleid ontwikkeld voor toelating van leerlingen met een handicap.

In schooljaar 2014-2015 waren er 5.134 leerlingen ingeschreven bij een van de scholen van De Groeiling. In schooljaar 2015-2016 5.011 leerlingen. Hiermee daalt het aantal leerlingen met 123 (2,3%).

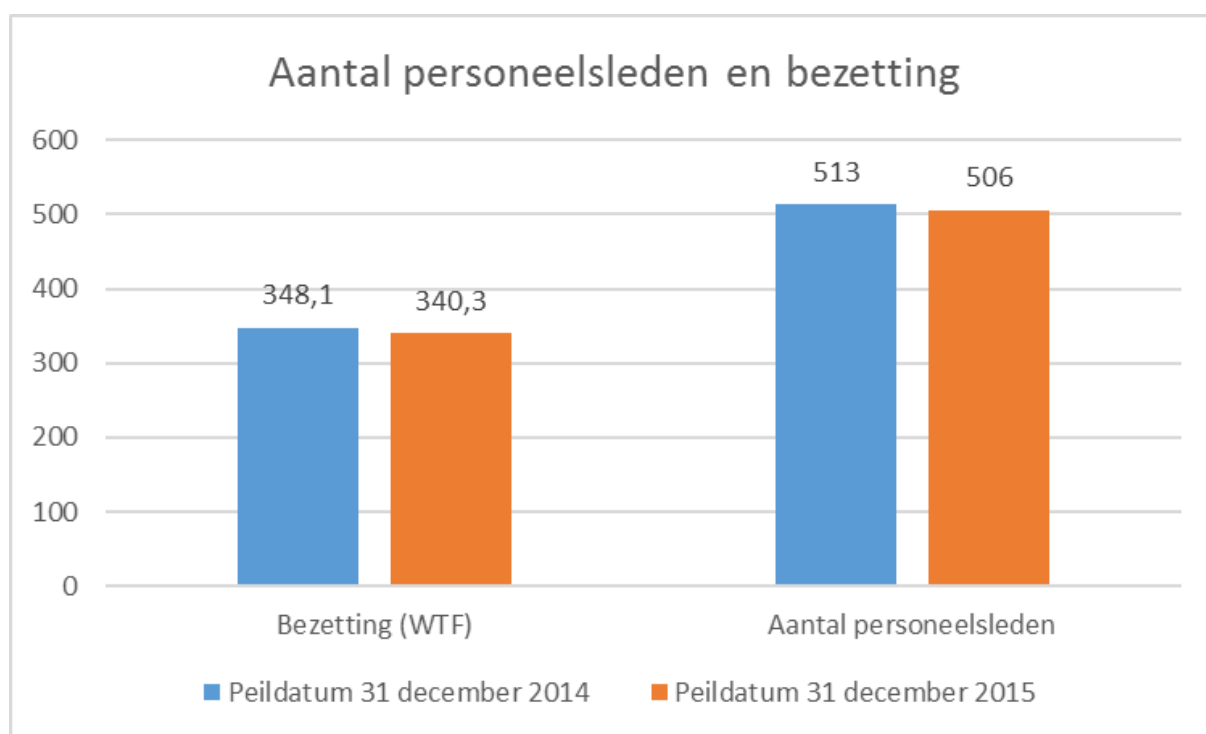
Naam van de school	Aantal leerlingen 2015-2016 (1 oktober 2015)	Aantal leerlingen 2014- 2015 (1 oktober 2015)	Verschil aantal leerlingen tussen schooljaren 2015-2016 en 2014-2015
De Akker	217	239	-22
De Bijenkorf	323	327	-4
De Bron	184	172	12
De Cirkel	363	370	-7
De Goudakker	156	162	-6
De Krullebaar	96	113	-17
De Oostvogel SBO	72	97	-25
De Regenboog	339	353	-14
De Triangel	224	233	-9
De Zevensprong	212	209	3
Gerardus Majella	94	110	-16
Kardinaal Alfrink	225	223	2
Mariaschool	174	174	0
Pax Christi	181	175	6
Speel- en Werkhoeve	172	177	-5
St Jozef Moordrecht	204	206	-2
St Jozef Oudewater	236	237	-1
St Michael	183	189	-6
St. Aloysius	435	421	14
St. Catharina	131	135	-4
't Carillon	418	427	-9
Vuurvogel Gouda	32	47	-15
Willibrord/Miland	340	338	2
Totaal	5.011	5.134	-123

De daling van het aantal leerlingen zal door krimp ook de komende jaren doorzetten.

Personeel en organisatie

Ontwikkelingen in het personeel

De personeelsomvang van De Groeiling per 31 december 2015 is 506 medewerkers met een totale omvang van 340,3 WTF. Dit is inclusief personeelsleden die op structurele basis vervangen.

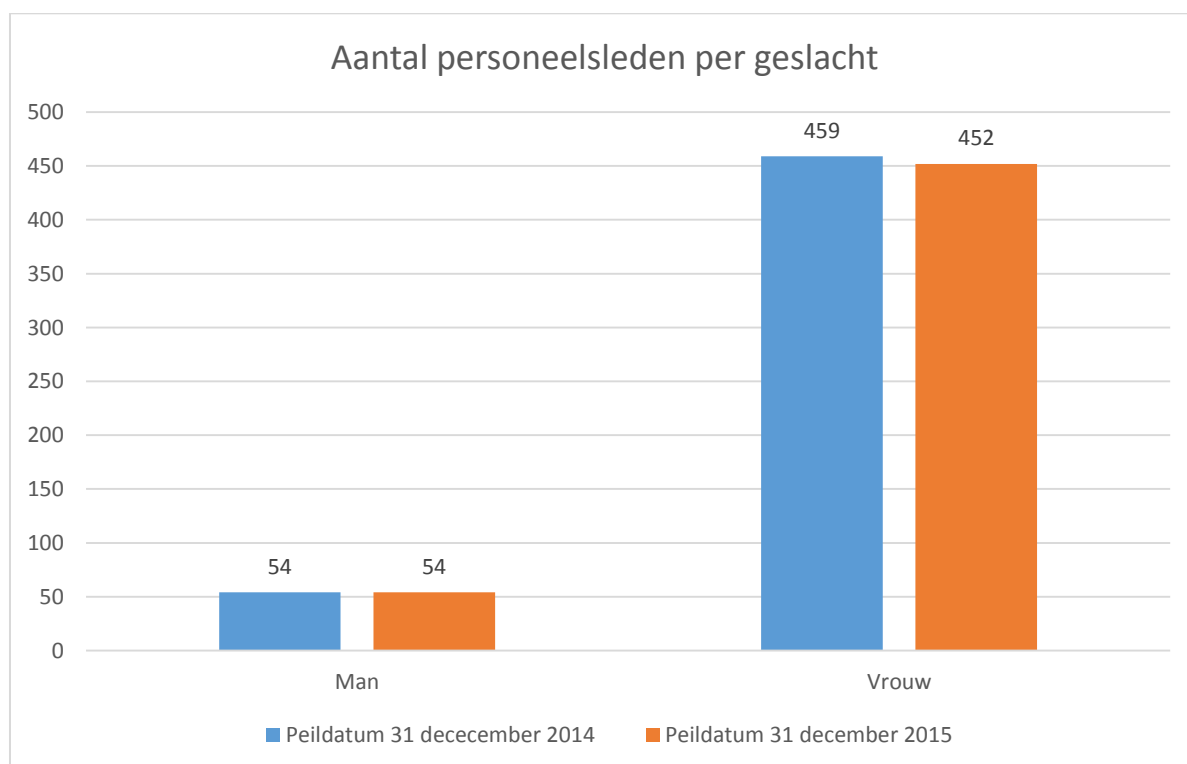
In 2015 is het aantal fte afgenomen met 7,8 fte door natuurlijk verloop, een aantal vacatures niet meer in te vullen en het vrijwillig vertrek vanuit een sociaal plan door een klein aantal onderwijsassistenten en lerarenondersteuners. Deze daling van omvang van het personeel is noodzakelijk om de personele uitgaven meer in evenwicht te brengen met de rijksbaten. Deze dalen ten gevolge van het dalend aantal leerlingen.

Omdat de daling van personeelsomvang vanwege natuurlijk verloop onvoldoende snel gaat om de dalende inkomsten te compenseren is in 2014 is een reorganisatieplan vastgesteld met instemming van de personeelsgeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. In dit reorganisatieplan is onder andere besloten om twee functies 'onderwijsassistent' en 'lerarenondersteuner' binnen De Groeiling op te heffen. Hierdoor zijn de personeelsleden die deze functie bekleden boventallig geworden. In maart 2015 is in het decentraal georganiseerd overleg met de vakbonden een sociaal plan afgesproken voor deze personeelsleden. Het sociaal plan heeft een looptijd van 6 maart 2015 tot 1 augustus 2017 en bestaat uit een vrijwillige en gedwongen fase. De gedwongen fase gaat automatisch in per 1 mei 2016, wanneer de beoogde doelstelling niet behaald is en de bezuinigingen nog steeds noodzakelijk zijn. In 2015 heeft een beperkt aantal personeelsleden, vallend onder het sociaal plan, vrijwillig gekozen om de organisatie te verlaten met behulp van een vertrekpremie en heeft een klein aantal personeelsleden gekozen een deeltijd PABO opleiding te volgen met de garantie na afronding in dienst te treden bij De Groeiling als leerkracht.

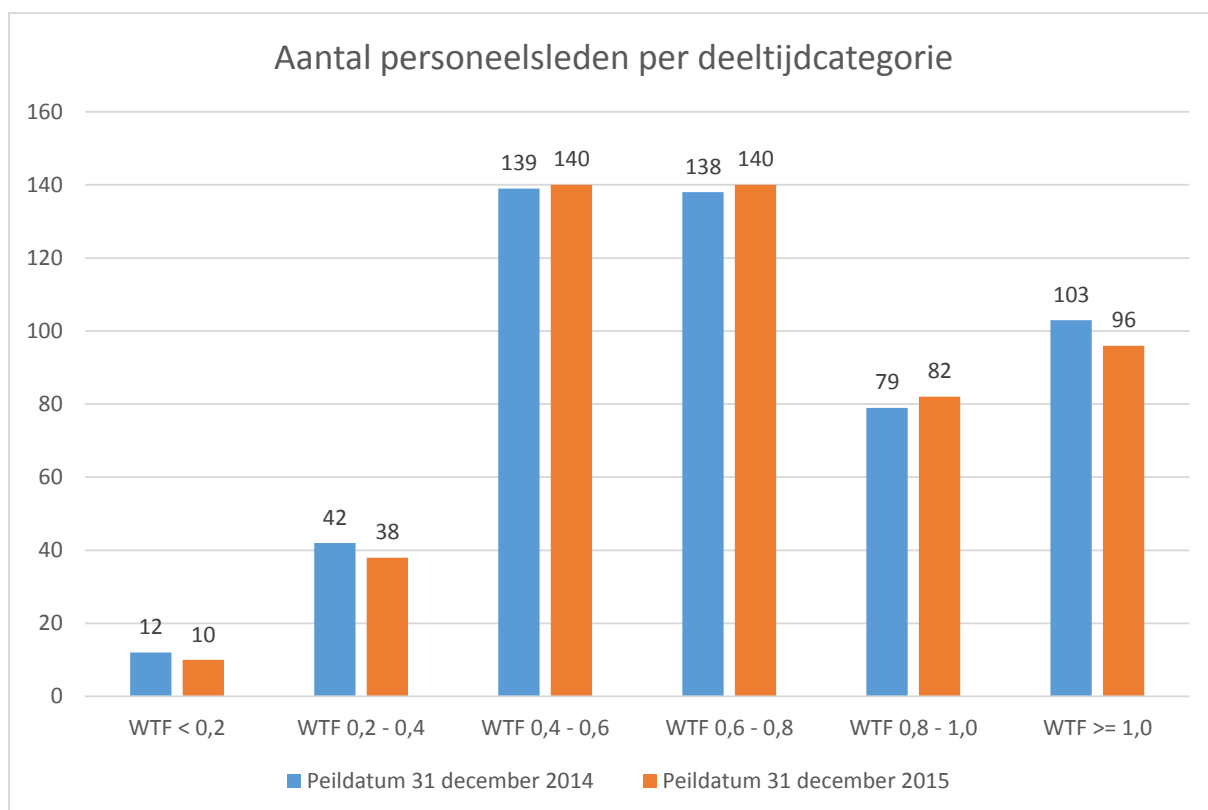
De Groeiling kent de regeling ‘werkgelegenheidsbeleid’ zoals deze in de CAO PO is beschreven. Leerkrachten, die boventallig werden op scholen, zijn niet in het risicodragend deel van de formatie geplaatst en ontslagen, maar hebben werkgelegenheid behouden. Zij zijn in de bovenschoolse vervangingspool geplaatst. Vanuit deze pool is in 2015 een deel van de vervangingen als gevolg van ziekte, zwangerschap of andere oorzaken geregeld. De beoogde omvang van de vervangingspool in 2015 was 12,4 fte met een inzet van minimaal 98% door de vervangende leerkrachten. Zowel de omvang als de bezettingsgraad is niet gehaald. De uiteindelijke inzet in 2015 is 31,4%. Hierdoor zal een groot deel van het ontvangen voorschot van het Vervangingsfonds voor deze vervangingspool terugbetaald moeten worden.

De Groeiling houdt in haar personeelsbeleid rekening met mogelijke financiële gevolgen voor uitkeringen aan personeel na ontslag. Bij het aangaan van (vaste) dienstverbanden van nieuwe personeelsleden bekijkt De Groeiling of het aangaan van deze verplichting past binnen de meerjaren prognose op school- en bestuursniveau.

In de onderstaande grafieken wordt de samenstelling van het personeelsbestand, ingedeeld naar geslacht, deeltijdcategorie en leeftijd weergegeven per 31 december 2015.

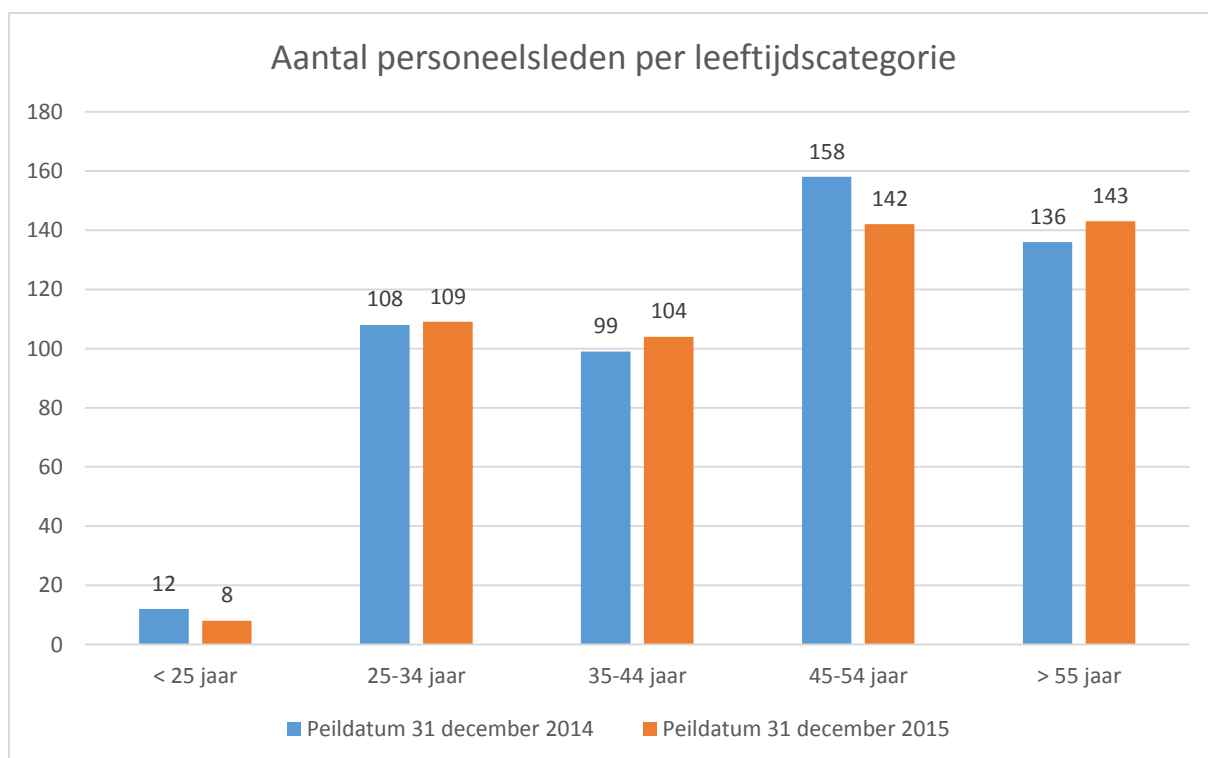

Het aantal mannen in de organisatie neemt verder af. Op 31 december 2015 was de verdeling vrouw man 89,5%. Op 31 december 2015 was de verdeling 89,3%. Dit is in lijn met een landelijke tendens.

De aantal fulltimers (1,0 fte) is gedaald met 7 personen. Het aantal parttimers met een relatief kleine aanstelling (< 0,4 fte) is gedaald met 6 personen.

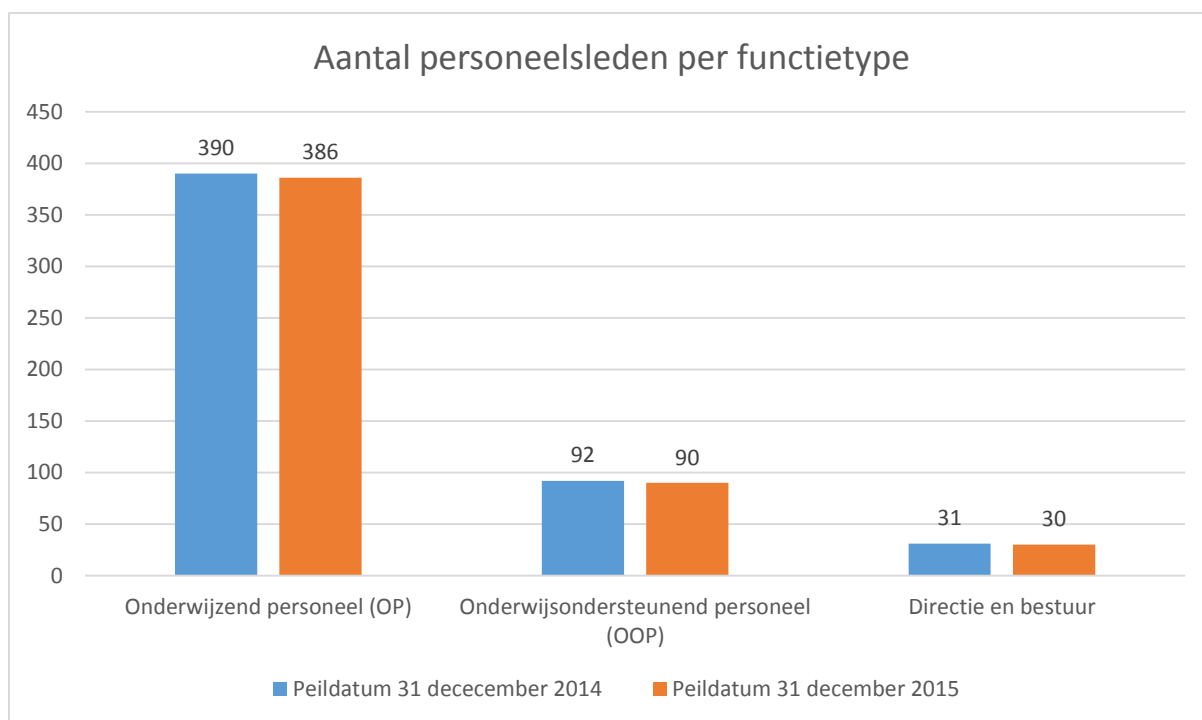
In 2015 is daar waar mogelijk de werktijdfactor in overleg met het betrokken personeelslid naar 1 getal achter de komma overeengekomen. Met deze afgeronde factoren sluit De Groeiling beter aan op de 40-urige werkweek zoals afgesproken in de CAO Primair Onderwijs en wordt het gemakkelijk voor personeelsleden om te veranderen van school binnen De Groeiling.

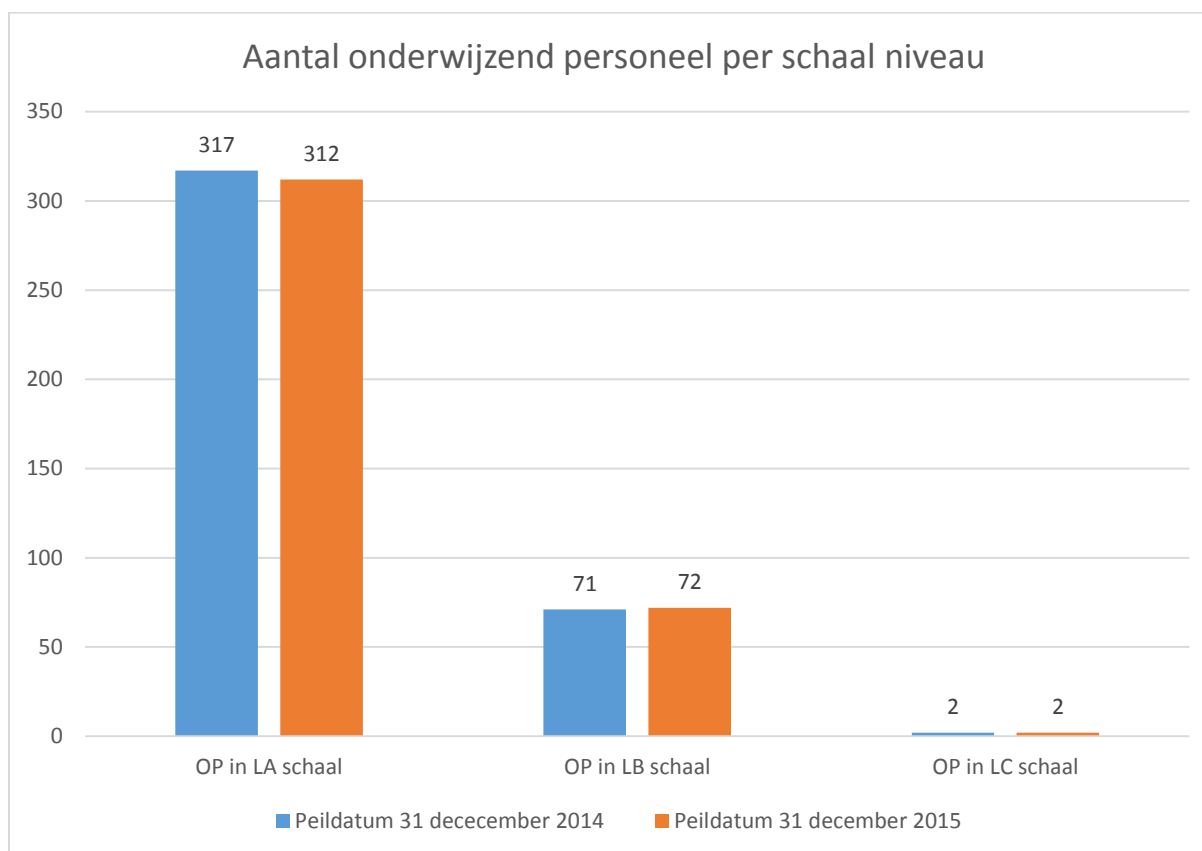
De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand binnen De Groeiling is niet evenwichtig. Dit is vergelijkbaar met andere schoolbesturen in het Primair Onderwijs. Het aantal personeelsleden onder de 35 jaar is afgenomen met 2 personeelsleden. Het aantal personeelsleden boven de 55 jaar is toegenomen met 7. Oorzaken hiervan zijn onder meer de vacaturestop en het verschuiven van de AOW-pensioengerechtigde leeftijd. De jaarlijkse uitstroom is beperkt tot gemiddeld zo'n 8 fte.

Om toch een evenwichtiger instroom van jong personeel mogelijk te maken is voorlichting gegeven over de mogelijkheden om vanaf 60 jaar geheel of gedeeltelijk met keuzepensioen te gaan. Ook is de omvang van de vervangingspool groter dan het aantal leerkrachten dat bovenmatig is geworden in 2015 om jong personeel met een tijdelijk dienstverband aan te kunnen nemen.

De verdeling van het aantal personeelsleden over de verschillende functietype is hierna weergegeven.

In het functietype onderwijzend personeel (leerkrachten) zijn als volgt verdeeld over de drie verschillende salarisschalen: LA, LB en LC.

Per 31 december 2015 zit 19,2% van het aantal leerkrachten binnen De Groeiling in een schaal LB of LC.

Verzuim

Het ziekteverzuim in 2015 bedroeg gemiddeld 5,3% (2014: 4,4%). De ambities van De Groeiling zijn hoger, namelijk toewerken naar een verzuim onder de 4%. De ziektemeldingsfrequentie in 2015 was gemiddeld 1,1 (2014: 0,9). De gemiddelde ziekteverzuimduur was op gemiddeld 14,9 dagen (2014: 17,5). In 2015 heeft 50% van het personeel zich niet ziekgemeld (2014: 55%).

Alleen de verzuimduur kent een positieve ontwikkeling in 2015. De gemiddelde ziekteduur neemt af. Tegelijkertijd neemt het aantal ziektemeldingen toe en stijgt het ziekteverzuim. Er zijn meerdere oorzaken aan te geven, waaronder een aantal scholen waar de druk is toegenomen door vermindering van leerlingen, waar interventies gedaan zijn om de kwaliteit van onderwijs te verbeteren en waar grote organisatorische veranderingen te realiseren zijn.

Talentontwikkeling

In 2015 heeft De Groeiacademie een professionaliseringsaanbod ingericht waar leerkrachten en teams gebruik van gemaakt hebben. De scholing, die De Groeiacademie organiseert, voldoet aan de eisen van het Lerarenregister. Het aanbod omvatte 10 scholingsonderdelen met als doel de competentieontwikkeling en didactische vaardigheden van leraren te verhogen. Het aanbod voor 'Teach like a champion' is opvallend goed ontvangen. Meer dan 140 leerkrachten en intern begeleiders hebben gebruik gemaakt van dit professionaliseringsaanbod in de 2^e helft van 2015.

Daarnaast zijn de medewerkers van De Groeiacademie op verzoek van de scholen ingezet om ondersteuning en advies te bieden aan leerkrachten en teams om de vaardigheden van leerkrachten verder te vergroten en leerlingen zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Onder meer in de context van passend onderwijs.

In 2015 is gezocht naar de opzet en mogelijkheden om de professionalisering van directeuren in 2016 en daarna vorm te geven. Mede gebaseerd op de doelen van het Strategische Beleidsplan. Afspraken zijn gemaakt met B&T als uitvoerende organisatie. Afgesproken is dat de werkgroepen 'professionele organisatie', 'gesprekencyclus' en 'onderwijskwaliteit' nauw betrokken zijn bij de inhoud en opzet van de professionalisering. Zo blijven directeuren 'eigenaar' van de ontwikkelingen die zijn ingezet.

Huisvesting en beheer

De Groeiling verzorgt zelf het onderhoud en beheer van de scholen en heeft daarvoor een beleidsmedewerker Huisvesting en Onderhoud in dienst. Op vraag van de scholen organiseert deze medewerker het uitvoeren van (klein) onderhoud en aanpassingen aan gebouwen.

In 2015 is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld in overleg met de schooldirecties en het bestuur voor alle scholen dat begin 2016 gereed zal zijn. Hij stelt de meerjarenoverzichten op in overleg met de schooldirecties en het bestuur, draagt zorg voor

Alle gebouwen zijn goed toegankelijk en veilig. Scholen hebben een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) laten uitvoeren. Op basis van deze inventarisatie hebben scholen een plan van aanpak opgesteld waarin prioriteiten zijn bepaald op het gebied van arbobeleid, veiligheid in en rondom het

gebouw, klimaatbeheersing, het welzijn en welbevinden van personeelsleden en overige bezoekers/gebruikers van de gebouwen.

Bij een aantal scholen is sprake geweest van grootschalige renovatie of nieuwbouw in 2015, te weten:

- Renovatie en nieuwbouw van de Mariaschool te Oudewater. De voormalige kleuterschool is vervangen door nieuwbouw met op de begane grond twee lokalen en een flexibele ruimte die voor meerdere doeleinden. De bovenverdieping van de nieuwbouw bevat een gymzaal met eigen opgang, zodat deze ruimte ook aan anderen verhuurd kan worden.
- Een nieuwe multifunctionele accommodatie “Het Turfhuis” voor de St. Jozefschool in Moordrecht. Zij deelt deze accommodatie met twee andere basisscholen OBS De Achtbaan, PCB Meester Lalleman, een bibliotheek en het dorpshuis.

Met de verschillende gemeenten waarin de scholen van De Groeiling staan is gesproken over onderwijshuisvesting en de mogelijkheden tot verhuur en medegebruik van ruimtes.

- Gemeente Gouda:
 - Met de gemeente zijn afspraken gemaakt om in de nieuwbouwwijk vanaf het schooljaar 2016-2017 een kindcentrum en school te starten gezamenlijk vanuit de Groeiling en de drie andere initiatiefnemers: Stichting Klasse (openbaar onderwijs), Stichting De Vier Windstreken (protestant-christelijk onderwijs) en stichting Quadrant (kinderopvang organisatie). Rond de huisvesting, beheer en onderhoud hiervoor zijn oriënterende gespreken gevoerd met de gemeente Gouda die in 2016 gefinaliseerd zullen worden.
- Gemeente Krimpenerwaard:
 - In 2015 is afgesproken met de gemeente om De Krullevaar in zijn geheel te vestigen op het Doelenplein en dit de enige (hoofd)locatie te laten zijn. De voormalige hoofdlocatie Albert Plesmanstraat wordt teruggegeven aan de gemeente. In 2016 zal de akte van overdracht met de gemeente ondertekend worden voor het Doelenplein.
 - In de multifunctionele accommodatie te Haastrecht zitten drie scholen die te maken hebben met een dalende leerlingaantal. De Groeiling heeft hier de grootste school “Catherinaschool”. Een van de scholen (Vlisterstroom van Onderwijs Primair) zit onder de opheffingsnorm. Verdergaande samenwerking is noodzakelijk om goed onderwijs te kunnen bieden binnen Haastrecht en daartoe zijn de drie besturen (De Groeiling, De Vier Windstreken en Onderwijs Primair) en de drie scholen over in gesprek.
- Gemeente Oudewater:
 - Oplevering van de nieuwbouw en renovatie van de Mariaschool.
- Gemeente Waddinxveen
 - De gemeente Waddinxveen is in 2015 gestart met het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de gemeente. Dit gebeurt in overleg met de betrokken schoolbesturen. De gemeenteraad neemt in 2016 een besluit over het opgestelde huisvestingsplan. De inzet van De Groeiling is om de twee locaties van de Regenboog samen te voegen in mogelijk nieuwbouw in Waddinxveen-Noord en de Kardinaal Alferinkschool haar positie in Waddinxveen-Zuid te versterken door een goed schoolgebouw met mogelijkheden tot het verder inrichten van een integraal kindcentrum.
- Gemeente Zuidplas

- Oplevering van het de multifunctionele accommodatie “Het Turfhuis” voor onder andere de St-Jozefschool te Moordrecht. De laatste financiële afwikkeling met de gemeente vindt plaats in 2016.

Klachtenregeling

Iedere school binnen De Groeiling heeft in de schoolgids vermeld hoe de school omgaat met klachten. In eerste instantie wordt een klacht op schoolniveau afgehandeld. Komen partijen er binnen de school niet uit dan wordt vanuit het bestuur een poging gedaan om te bemiddelen.

Met ouders van een leerling van een van de scholen van De Groeiling zijn door het bestuur gesprekken gevoerd naar aanleiding van gebeurtenissen op de school. Dit heeft de volgende leerpunten opgeleverd:

- Monitoren door directie ten aanzien van het uitvoeren van afgesproken acties door een leerkracht van belang
- Gespreksverslagen door ouders laten ondertekenen.
- Meer samen met ouders optrekken (gezamenlijk probleem)
- De afgesproken aanpak duidelijk (concreet) naar ouders benoemen.

Met een ouder van een andere school heeft het bestuur diverse gesprekken gevoerd in verband met verwijzing naar het speciaal basisonderwijs. De ouder had veel verwijten richting de school. Het bestuur kon de ouder hierin geen gelijk geven.

De Groeiling heeft een klachtenregeling, waarin een rol is weggelegd voor de contactpersoon, vertrouwenspersoon en klachtencommissie. De contactpersoon is een personeelslid van de school; de vertrouwenspersoon een externe (medewerker van de GGD Zuid-Holland) en de klachtencommissie bestaat uit personen die op geen enkele wijze verbonden zijn aan de stichting. Eind 2015 is de klachtencommissie van De Groeiling ontbonden. Per 1 januari 2016 is De Groeiling lid geworden van de Landelijke Klachtencommissie (LKC).

In 2015 is 1 officiële klacht ingediend door een ouder. De klachtencommissie heeft deze klacht ongegrond verklaard.

Inkoop en aanbesteding

De Groeiling moet voldoen aan de Nationale en Europese aanbestedingswetgeving.

De Groeiling heeft voor contracten ter waarde van 50.000 euro tot 207.000 euro conform haar beleid bij tenminste drie partijen haar inkoopvraag uitgezet en deze op basis van vooraf opgestelde criteria beoordeeld. Voor bedragen boven de 207.000 euro binnen 4 jaar is gekozen voor Europese aanbesteding.

Doordat de besluitvorming en de aanschaf van leermiddelen in de meest ruime zin van het woord in 2015 vooral op schoolniveau gebeurt en de scholen hierbinnen ook de ruimte hebben om zelf te besluiten over het inkoopproces en de aanschaf is er binnen De Groeiling niet gekozen om deze aanschaf Nationaal of Europees aan te besteden. Deze keuze zal veranderen doordat De Groeiling in het kader van bezuinigingen gekozen heeft om meer centraal te gaan inkopen in 2016. Eén van de directeuren heeft de taak ‘centrale inkoop’ op zich genomen en is een dag in de week werkzaam vanuit het bestuurskantoor.

Financiën

Jaarrekening en toelichting hierop

In deze paragraaf worden de balans en de staat van baten en lasten van De Groeiling toegelicht. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2015 zoals deze in dit verslag is opgenomen. In dit hoofdstuk zijn de bedragen afgerond op duizenden euro's.

De Groeiling heeft over 2015 een exploitatieresultaat gerealiseerd van € -231.000 (begroot € -336.000). In 2014 bedroeg het exploitatieresultaat € -195.000. Het totaal van de baten steeg in 2015 ten opzichte van 2014 met € 297.000 tot € 26.666.000, een stijging van 1%. Het totaal van de lasten steeg in 2015 ten opzichte van 2014 met € 305.000 tot € 26.943.000. Dit is eveneens een stijging van 1%. De financiële baten daalden met € 29.000 tot € 46.000.

Financiële positie (balans)

De financiële positie van De Groeiling komt tot uitdrukking in de balans. De verkorte balans is onderstaand weergegeven. De bedragen zijn in duizenden euro's.

De Groeiling	Balans	Balans
Verkorte balans (x € 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Activa		
Materiële vaste activa	3.300	3.336
Financiële vaste activa	77	17
Vorderingen	1.614	1.993
Liquide middelen	5.997	5.242
Totaal	10.988	10.588
Passiva		
Eigen vermogen	5.965	6.196
Voorzieningen	1.927	1.446
Schulden kort	3.096	2.946
Totaal	10.988	10.588

Het balanstotaal stijgt ten opzichte van 31 december 2014 met € 400.000 tot € 10.988.000. De stijging wordt onderstaand verklaard en nader toegelicht.

Mutaties	Toename (t)	31-12-2015
	afname (a)	31-12-2014
Materiële vaste activa	(a)	-36
Financiële vaste activa	(t)	60
Vorderingen	(a)	-379
Liquide middelen	(t)	755
Totaal	(t)	400
Eigen vermogen	(a)	-231
Voorzieningen	(t)	481
Schulden kort	(t)	150
Totaal	(t)	400

De materiële vaste activa dalen ten opzichte van 2014 met € 36.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de afschrijvingen van € 735.000 de investeringen van € 699.000 overstijgen. De financiële vaste activa stijgen ten opzichte van 2014 met € 60.000. Dit betreft betaalde waarborgsommen voor de tablets van de leverancier Snappet.

De afname van de vorderingen met € 379.000 wordt voornamelijk verklaard doordat er in 2014 een vordering ad € 113.000 op het Samenwerkingsverband Het Groene Hart en een vordering van € 100.000 inzake de verbouwing van de Krullebaar. Beide vorderingen zijn in 2015 afgewikkeld.

De liquide middelen stijgen met € 755.000. Een verklaring voor deze toename staat beschreven in het kasstroomoverzicht die in de jaarrekening 2015 is opgenomen.

Het eigen vermogen van de Groeiling daalt met een bedrag van € 231.000 tot € 5.965.000.

Er zijn twee bestaande voorzieningen:

- *onderhoud*: aan deze voorziening is in 2015 een bedrag gedoteerd van € 615.000. Ten laste van de voorziening onderhoud is een bedrag van € 299.000 aan groot onderhoud uitgevoerd. Door de genoemde mutaties stijgt de voorziening met € 316.000 tot € 1.468.000.
- *jubilea*: aan deze voorziening is in 2015 een bedrag van € 46.000 gedoteerd en werd aan jubilea een bedrag van € 23.000 uitgekeerd. De voorziening jubilea bedraagt per 31 december 2015 € 317.000.

In 2015 zijn 3 nieuwe personele voorzieningen gevormd.

- *wachtgelden*: in verband met te betalen wachtgelden voor een specifieke medewerker is een dotatie ad € 18.000 gedaan aan de voorziening wachtgelden.
- *verlofuren duurzame inzetbaarheid*: in verband met verlofuren die medewerkers kunnen sparen is een voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd ad € 3.000.
- *transitievergoedingen van personeel*: er is een voorziening ad € 121.000 gevormd inzake te betalen transitievergoedingen. Per 1 augustus 2017 worden alle personeelsleden in de functie lerarenondersteuner en onderwijsassistent gedwongen ontslagen.

Het totaal van de voorzieningen bedraagt per 31 december 2015 € 1.927.000.

De schulden kort stijgen met € 150.000. Belangrijkste oorzaak is de schuld aan het Vervangingsfonds ad € 277.000 inzake te hoog ontvangen declaraties i.v.m. personeel in de Vervangingspool.

Resultaat (staat van baten en lasten)

In de staat van baten en lasten zoals deze is opgenomen in de jaarrekening 2015 worden de baten en lasten over 2015 vergeleken met de opgestelde begroting voor 2015 en met de baten en lasten over 2014. Onderstaand is de verkorte staat van baten en lasten opgenomen. De cijfers zijn ontleend aan de in de jaarrekening opgenomen staat van baten en lasten. De bedragen zijn in duizenden euro's.

De Groeiling	Realisatie	Begroot	Realisatie
Verkorte resultatenrekening (x € 1.000)	2015	2015	2014
Ministerie OCW	25.637	24.962	24.797
Overige overheidsbijdragen	200	178	224
Overige baten	829	679	1.348
Totaal baten	26.666	25.819	26.369
Personele lasten	22.224	21.542	22.294
Afschrijvingen	735	803	665
Huisvestingslasten	2.027	1.997	1.618
Overige instellingslasten	1.957	1.877	2.062
Totaal lasten	26.943	26.219	26.639
Saldo baten en lasten	-277	-400	-270
Financiële baten	46	64	75
Exploitatieresultaat	-231	-336	-195

De analyse van de verschillen in baten en lasten over 2015 in relatie tot de begroting 2015 en de exploitatie 2014 zijn onderstaand weergegeven.

Mutaties	Expl 2015	In % van	Expl 2015	In % van
Baten en lasten 2015	Bgr 2015	bgr 2015	Expl 2014	expl 2014
Ministerie OCW	675 (v)	3%	840 (v)	3%
Overige overheidsbijdragen	22 (v)	12%	-24 (n)	-11%
Overige baten	150 (v)	22%	-519 (n)	-39%
Totaal baten	847 (v)	3%	297 (v)	1%
Personele lasten	683 (n)	3%	-69 (v)	0%
Afschrijvingen	-68 (v)	-8%	70 (n)	11%
Huisvestingslasten	30 (n)	2%	409 (n)	25%
Overige instellingslasten	79 (n)	4%	-106 (v)	-5%
Totaal lasten	724 (n)	3%	304 (n)	1%
Financiële baten	-18 (n)	-28%	-29 (n)	-39%
Exploitatieresultaat	105 (v)		-36 (n)	

Baten Ministerie van OCW

De subsidie van het Ministerie van OCW ligt in 2015 € 675.000 (3%) boven het begrote bedrag voor 2015 en € 840.000 hoger dan het bedrag in 2014. In de begroting voor 2015 is gerekend met de op dat moment beschikbare informatie omtrent de hoogte van de subsidies. In november 2015 is de bekostiging voor het schooljaar 2015/2016 verhoogd in verband met de afspraken die waren gemaakt met betrekking tot de loonontwikkelingen. Per 1 augustus 2014 zijn de baten inzake Passend Onderwijs die van de samenwerkingsverbanden worden ontvangen opgenomen onder de baten Ministerie van OCW. Ten opzichte van 2014 is deze stijging € 670.000. In verband met het overdragen van het buitenonderhoud van de Gemeenten aan de schoolbesturen ontvangt De Groeiling in 2015 € 390.000 via de materiële instandhouding. Daarentegen dalen de subsidies voor de prestatiebox en is de subsidie voor jonge leraren vervallen.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen vallen € 22.000 hoger uit dan begroot. Ten opzichte van 2014 namen deze baten af met € 24.000. Vanuit de gemeente Gouda is geld ontvangen voor een taalproject, voor twee schakelklassen van De Goudakker en voor de gymzaal van De Oostvogel. In 2014 was er nog subsidie voor de startgroep peuters bij de Bijenkorf ad € 19.000. Deze subsidie is in 2014 beëindigd.

Overige baten

De overige baten liggen € 150.000 boven de begroting 2015 en € 519.000 onder het niveau van 2014. In 2014 werden de baten van het Samenwerkingsverband tot 1 augustus 2014 opgenomen onder de overige baten. Voor 2014 betrof dit € 488.000. In verband met de komst van Passend Onderwijs zijn deze baten per 1 augustus 2014 opgenomen onder de OCW baten.

Ten opzichte van de begroting zijn er meer huuropbrengsten ontvangen (+ € 18.000) en meer baten inzake tussenschoolse opvang (+ € 31.000). Van het Vervangingsfonds werd in verband met de tredeindeling € 59.000 ontvangen. Deze baten waren niet begroot.

Totale baten

De financiële baten zijn € 18.000 lager dan de begroting 2015 en dalen ten opzichte van 2014 met € 29.000. Door de renteontwikkelingen staan de financiële baten steeds meer onder druk.

Personele lasten

De personele lasten liggen in 2015 € 683.000 boven de begroting en € 69.000 onder het niveau van 2014. De personele lasten bestaan uit de loonkosten van de medewerkers in dienst van de Groeiling en de overige personele kosten zoals inhuur van personeel, schoolbegeleiding, scholing, personeelsbijeenkomsten en verzuimbeheer. Belangrijkste oorzaak voor de hogere lasten dan begroot is de stijging van de loonkosten door de loonontwikkelingen. In de nieuwe cao is een verhoging van 1,25% per 1 oktober 2015 afgesproken en een éénmalige uitkering ad € 500 (naar rato van de werktijdfactor). De formatieve bezetting nam in 2015 verder af.

Afschrijvingen

De afschrijvingen over 2015 zijn € 70.000 hoger dan de afschrijvingen in 2014. In 2015 is de aanwezige materiële vaste activa beoordeeld. Niet meer aanwezige activa is opgeschoond. Deze activa had nog een waarde ad € 31.000. Dit bedrag is in één keer ten laste van het resultaat geboekt. Totaal is voor een bedrag ad € 699.000 geïnvesteerd in meubilair, inventaris, ict en leermiddelen.

Huisvesting

De huisvestingslasten van de Groeiling liggen € 30.000 boven de begroting voor 2015 en zijn ten opzichte van 2014 met € 409.000 gestegen. Per 1 januari 2015 is het buitenonderhoud aan de schoolgebouwen overgedragen van de gemeenten aan de schoolbesturen. Het buitenonderhoud is meegenomen in de meerjarenonderhoudsplannen. Ten opzichte van de begroting zijn met name de schoonmaakkosten hoger uitgevallen.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten liggen € 79.000 boven de begroting 2015 en € 106.000 onder het niveau van de exploitatie over 2014. In 2015 is het onderhoudsbeheer in eigen beheer gekomen. In 2014 werd dit bij een externe partij WPS ingekocht en bedroegen de lasten € 94.000. In 2015 zijn onder andere de kosten voor onderwijskundige licenties (+ € 33.000), de accountantskosten (+ € 12.000) en de overige schoolgebonden kosten (+ € 15.000) hoger dan begroot.

Kengetallen per balansdatum

De jaarrekening 2015 leidt tot de volgende kengetallen.

Kengetallen	2015	2014
Liquiditeitsratio	2,46	2,46
Solvabiliteitsratio (excl. voorzieningen)	0,54	0,59
Solvabiliteitsratio (incl. voorzieningen)	0,72	0,72
Kapitalisatiefactor (balanstotaal excl.gebouwen/totale baten)	40,4%	39,2%
Weerstandsvermogen ((eigen vermogen – materiele vaste activa) / rijksbaten)	10,4%	11,5%

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre de stichting op korte termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit getal dient groter dan 1 te zijn. Het getal 2,46 geeft aan dat 2,46 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende verplichtingen. De liquiditeitsratio is gelijk gebleven ten opzichte van 2014.

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre een organisatie de financiële verplichtingen aan verschaaffers van vreemd vermogen kan nakomen. Er is sprake van een goede solvabiliteit indien deze boven de 0,4 -incl. voorzieningen ligt. De solvabiliteitsratio (inclusief voorzieningen) is gelijk gebleven ten opzichte van 2014 en ligt ruim boven de norm.

De kapitalisatiefactor is vastgesteld exclusief de onder materiële vaste activa opgenomen gebouwen. Deze factor geeft aan of er voldoende financiële ruimte is om te kunnen investeren. De kapitalisatiefactor ligt met 40,4 % boven het door de Commissie Don geadviseerde niveau van minimaal 35% voor grotere organisaties.

Het weerstandsvermogen is het vermogen dat de organisatie heeft om in financieel slechte omstandigheden aan haar verplichtingen te voldoen en faillissement te voorkomen. Dat is gedaald met 1,1 %. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van het eigen vermogen en de toename van de rijksbaten.

De Groeiling hanteert een aantal eigen kengetallen die de financiële situatie van De Groeiling weergeven

Kengetallen (baten en lasten)	Realisatie	Begroot	Realisatie
	2015	2015	2014
Personele lasten in % van totale lasten	82,5%	82,2%	83,7%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	96,1%	96,7%	94,0%
Resultaat in % van totale baten (rentabiliteit)	-0,9%	-1,3%	-0,7%

Het aandeel van de personele lasten in de totale lasten is in 2015 ten opzichte van het voorgaande jaar licht gedaald en blijft onder de maximale norm van 83% die De Groeiling hierbij hanteert. De verhouding van rijksbijdrage ten opzichte van de totale baten is gestegen ten opzichte van 2014. De reden hiervoor is dat de gelden voor passend onderwijs in zijn geheel onder de OCW rijksbaten vallen.

De rentabiliteit laat een negatief bedrijfsresultaat zien in 2015 in relatie tot de totale baten, maar is minder dan begroot. De Groeiling streeft naar een rentabiliteit van 0.

Resultaatbestemming

Het negatieve resultaat over 2015 van € 231.000 wordt onttrokken aan de algemene reserve.

Treasury

In het treasurystatuut (2011) is vastgelegd op welke wijze De Groeiling haar beschikbare financiële middelen beheert, bestuurt en bewaakt. De Groeiling volgt bij het beleggen en belenen van haar financiële middelen de in 2015 geldende regeling: Regeling van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur

en Wetenschap van 16 september 2009, nr. FEX/CC/150185, houdende regels voor beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek.

De Groeiling beheert de beschikbare overheids- en eigen middelen op zodanige wijze dat zowel de liquiditeit als de solvabiliteit voldoende zijn gewaarborgd.

De Groeiling heeft op dit moment geen beleggingen en beleningen.

Continuïteitsparagraaf

Met ingang van het Jaarverslag 2013 dient een continuïteitsparagraaf opgenomen te worden in het jaarverslag. De paragraaf bestaat uit volgende onderdelen:

- Kengetallen personele bezetting en leerlingenaantallen;
- Meerjarenbegroting en meerjarenbalans;
- Risico's en risicobeheersing

Ontwikkeling in leerlingenaantallen en personele bezetting

De verwachte ontwikkelingen ten aanzien van leerlingenaantallen en personele bezetting laten het volgende beeld zien.

De Groeiling	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Ontwikkelingen leerlingenaantal	2015	2016	2017	2018
Leerlingen per teldatum 1 oktober	5.011	4.926	4.864	4.844
	5.011	4.926	4.864	4.844

De Groeiling	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Ontwikkelingen personele bezetting in fte	2015	2016	2017	2018
Deze aantallen zijn inclusief vervangingen				
Directie en management	28,6	28,0	27,6	27,6
Onderwijzend personeel	273,2	263,6	257,1	257,1
Onderwijsondersteunend personeel	51,1	50,4	46,3	39,5
Totaal personele bezetting	352,9	342,0	331,0	324,2

Meerjarenbegroting en meerjarenbalans

In de meerjarenbegroting 2016-2019 is een inventarisatie gemaakt van toekomstige ontwikkelingen en mogelijke financiële consequenties. Rekening is gehouden met:

- de daling van het aantal leerlingen (en dus vermindering van inkomsten);
- de verhoging van de lonen in verband met de nieuw af te sluiten CAO in 2016;
- ingezette personele reductie door het opheffen van de functies onderwijsassistent en lerarenondersteuner;
- gewenste investeringen en de overige bezuinigingen.

De Groeiling	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Resultatenrekening (x € 1.000)	2015	2016	2017	2018
Ministerie OCW	25.637	25.585	25.080	24.946
Overige overheidsbijdragen	200	147	69	50
Overige baten	829	646	569	568
Totaal baten	26.666	26.378	25.718	25.564
Personele lasten	22.224	21.910	21.171	20.889
Afschrijvingen	736	755	771	766
Huisvestingslasten	2.027	2.116	2.090	2.081
Overige instellingslasten	1.957	1.936	1.891	1.868
Totaal lasten	26.944	26.717	25.923	25.604
Saldo baten en lasten	-278	-339	-205	-40
Financiële baten	46	40	40	40
Exploitatieresultaat	-231	-299	-165	0

Om te kunnen beoordelen wat het effect is op de reserves en voorzieningen is onderstaande meerjaren balans opgesteld:

De Groeiling	Balans	Balans	Balans	Balans
	31-12-	31-12-	31-12-	31-12-
Verkorte balans (x € 1.000)	2015	2016	2017	2018
Activa				
Materiële vaste activa	3.300	3.505	3.679	3.547
Financiële vaste activa	77	85	85	85
Vorderingen	1.614	1.600	1.600	1.595
Liquide middelen	5.997	5.091	4.776	4.813
Totaal	10.988	10.281	10.140	10.040
Passiva				
Eigen vermogen	5.965	5.666	5.501	5.501
Voorzieningen	1.927	1.910	1.934	1.834
Schulden kort	3.097	2.705	2.705	2.705
Totaal	10.989	10.281	10.140	10.040

Op basis van de bovenstaande meerjarige rekening van baten en lasten en balans kunnen de onderstaande kengetallen worden berekend. De kengetallen liggen voor de betreffende periode boven de norm.

	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Kengetallen (baten en lasten)	2015	2016	2017	2018
Personele lasten in % van totale lasten	82,5%	82,0%	81,7%	81,6%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	96,1%	97,0%	97,5%	97,6%
Resultaat in % van totale baten	-0,9%	-1,1%	-0,6%	0,0%

De Groeiling	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Kengetallen	2015	2016	2017	2018
Liquiditeitsratio	2,46	2,47	2,36	2,37
Solvabiliteitsratio (excl. voorzieningen)	0,54	0,55	0,54	0,55
Solvabiliteitsratio (incl. voorzieningen)	0,72	0,74	0,73	0,73
Kapitalisatiefactor (balanstotaal excl. gebouwen/totale baten)	40,4%	38,8%	39,2%	39,1%

Informatievoorziening en rapportages

De Groeiling werkt met een jaar- en meerjarenbegroting op school- en op bestuursniveau. De begroting is een taakstellend budget, waarvoor de budgethouders gemandateerd zijn. Ieder kwartaal wordt een rapportage opgesteld voor het bestuur, de GMR en de RvT. Hierin rapporteert De Groeiling in hoeverre zij de ambities en doelen uit het strategische meerjarenplan en de begroting weten te realiseren. Schooldirecteuren rapporteren op hun beurt twee keer per jaar schriftelijk via de managementrapportage over de specifieke situatie bij hun op school.

Zowel de personele mutaties als de materiele mutaties (facturen) worden digitaal doorgegeven en verwerkt in de administratie bij het administratiekantoor OHM. Hiermee blijft de sturingsinformatie actueel en correct.

Alle budgethouders hebben online inzicht in de exploitatie versus de begroting en de exploitatie van voorgaand jaar. Hiermee kunnen zij de kosten in de gaten houden en weten ze welke investeringsruimte ze nog hebben. De Groeiling gebruikt hiervoor het online management informatiesysteem OHMiX en Youforce. In deze systemen zijn de financiële gegevens raad te plegen op gebied van baten en lasten alsmede de balanspositie. De informatie wordt dagelijks ververs. Uiterlijk de 16e van de maand is de periode tot en met de vorige maand volledig geboekt en is betrouwbare informatie beschikbaar. Via deze systemen is ook personele informatie beschikbaar in zowel omvang (fte's) als in geld (loonkosten). Ook is zicht op verzuimcijfers en andere relevante informatie omtrent personeel.

Risicoanalyse- en beheersing

De Groeiling hecht grote waarde aan het beheersen van risico's in de organisatie. Naast de begroting het formatieplan en het jaarverslag is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus de periodieke management- en bestuursrapportage. Deze rapportages geven inzicht in de onderwijskwaliteit, financiën en personele inzet. Onder andere via deze rapportage worden ook de GMR en de RvT geïnformeerd. Budgetverantwoordelijken binnen De Groeiling hebben dagelijks inzicht in het online managementinformatiesysteem waarin informatie omtrent financiën, personele bezetting, loonkosten en verzuim beschikbaar is.

In 2013 is nader onderzoek gedaan naar de risico's die De Groeiling kunnen bedreigen en is een indeling in risico's opgesteld. De risico's zijn beschreven als 'een kans op een gebeurtenis die, wanneer die zich voordoet, een financiële gevolgschade heeft waarbij deze schade niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden en een beroep op de financiële reserves noodzakelijk is'.

De Groeiling hanteert de volgende indeling op risico's:

Nr	Omschrijving	Kans	Gevolg minimaal	Gevolg maximaal
1	Ingeschreven leerlingenaantallen	10%	€ 50.000	€ 150.000
2	Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	50%	€ 50.000	€ 150.000
3	Instabiliteit in bekostiging	70%	€ 300.000	€ 500.000
4	Onvolledige indexatie en bekostiging rijk	70%	€ 150.000	€ 300.000
5	Doorcentralisatie (buiten)onderhoud	30%	€ 300.000	€ 500.000
6	Overige risico's	50%	€ 150.000	€ 300.000
7	Vaste voet - bedrijfsvoeringsrisico	100%	€ 300.000	€ 500.000

Per risicocategorie zijn de belangrijkste beheersmaatregelen in kaart gebracht en in werking gesteld als per beheersmaatregel.

Ingeschreven leerlingenaantallen en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
De stichting werkt met een meerjaren leerlingprognose op schoolniveau die jaarlijks wordt geactualiseerd, waardoor leerlingfluctuatie als gevolg van toe- of afname van de basisgeneratie tijdig inzichtelijk wordt.	Goed
Continue in gesprek zijn en blijven met directeuren over afspraken voor regulering van leerlingstromen.	Goed.
Permanent aandacht voor veiligheid en hier ook in investeren. Er is een goed werkende klachtenprocedure en een onafhankelijke klachtencommissie.	Goed
De school heeft een door het bestuur bekrachtigd schoolplan met een duidelijk tijdpad en meetbare prestatieafspraken waarin minimaal de vereisten van de inspectie en bijbehorende normen zijn opgenomen.	Goed
Het beleidsplan met een duidelijk tijdpad en meetbare prestatieafspraken ten aanzien van onderwijskwaliteit is geïmplementeerd in de organisatie, waardoor naleving van de concrete afspraken en procedures en het behalen van kwaliteitsniveaus die in het plan c.q. beleid zijn opgenomen wordt geborgd.	Goed
Periodiek wordt de realisatie van de meetbare prestatieafspraken in het onderwijs beleidsplan afgezet tegen de norm. De uitkomsten hiervan worden geanalyseerd en besproken door de schooldirecteuren en het bestuur en leiden waar nodig tot bijsturing.	Goed

Financiële gevolgen van arbeidsconflicten en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
Gesprekscyclus op orde, waarmee tijdig signalen (kunnen) worden ontvangen.	Goed
Dossiervorming op orde.	Matig
Ontwikkeld en geformaliseerd personeelsbeleid en instrumentarium (beoordelings systematiek, werving en selectieprocedures, verzuimprocedures, deskundigheidsbevordering (POP) en mobiliteit.	Goed
Samenhang tussen het (strategisch) organisatiebeleid en het personeelsbeleid (bijdrage van personeelsbeleid aan het realiseren van organisatiedoelstellingen).	Matig
Periodieke tevredenheidsmetingen onder personeelsleden, waarmee tijdig signalen (kunnen) worden ontvangen.	Goed

Instabiliteit in bekostiging en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
Strategisch inzicht in de ontwikkeling van de bekostiging en de verwerking hiervan in een meerjarenbegroting	Goed
Buffervermogen om (tijdelijke) veranderingen in de bekostiging op te vangen	Goed
Flexibiliteit in de formatie door het werken met een flexibele schil, waardoor overformatie (voor een deel) sneller opgelost kan worden.	Matig
Flexibiliteit van materiële kosten; het vermijden van langlopende contracten voor materiële uitgaven.	Matig

Onvolledige indexatie van bekostiging en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
Sturen op personeelskosten en het zicht houden op de verhouding personeels – en materiële lasten.	Goed
Flexibiliteit van materiële kosten; het doorzetten van stille bezuinigingen in afspraken met leveranciers en/of beheer van gebouwen.	Matig

Doorcentralisatie (buiten)onderhoud	Werking
Meerjaren onderhoudsplan waarin toekomstig onderhoud vroegtijdig in beeld is en een financiële voorziening voor onderhoud die elk jaar aangevuld wordt.	Goed
Voorkomen van fysieke onveiligheid door het laten uitvoeren van een risico inventarisatie op de scholen.	Goed
Voorkomen van overschrijding bij nieuwbouw of grootschalige renovatie door vakkundig projectmanagement en budgetbewaking	Matig

Overige risico's en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
Proactief pers aanpak en zorgvuldige oudercommunicatie in afstemming met de (G)MR verkleint de kans op imago en reputatieschade.	Goed
Management rapportages, gesprekken met schooldirecteuren en een goed ingerichte administratieve organisatie verkleinen de kans dat niet voldaan wordt aan wet- en regelgeving	Goed
Voorkomen van ICT storingen en datalekken door heldere afspraken met ict leveranciers, minimaliseren van eigen servers op de scholen en het bewust maken van personeelsleden over de risico's	Matig
Minimaliseren van de mogelijkheid om privacy van personeelsleden, leerlingen en/of ouders te schenden door vooraf afspraken te maken en vast te leggen met betrokkenen over hun persoonlijke informatie en bewust omgaan met het inzetten van openbare sociale media.	Matig

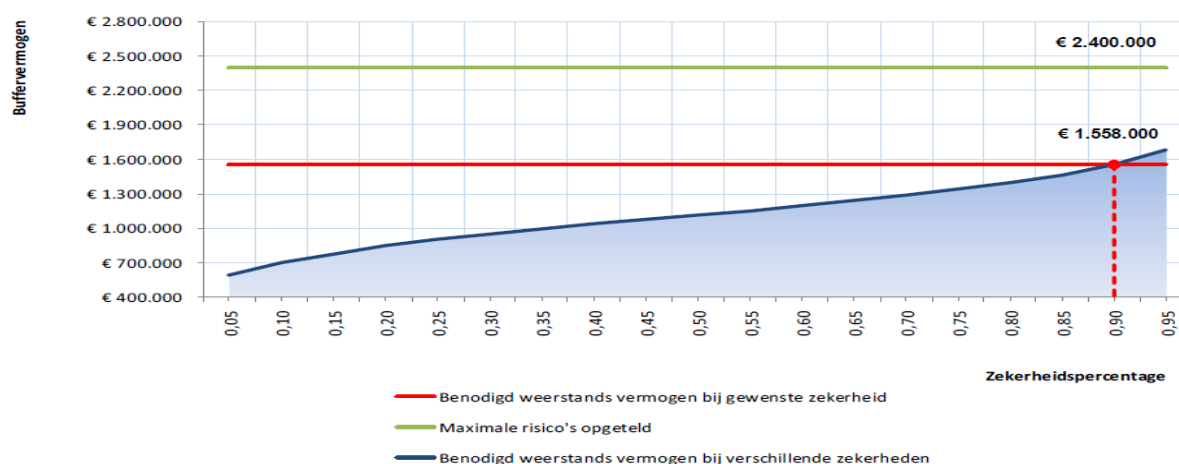
Vaste voet - bedrijfsvoeringsrisico en bij behorende beheersmaatregelen	Werking
Betrouwbare, volledige en actuele management informatie over personeel, onderwijskwaliteit en financiën	Goed
Uitgewerkte planning en controle cyclus die consequent toegepast wordt	Goed
Procuratie en mandaat regeling binnen De Groeiling	Matig
Splitting van rollen in uitvoering (aanschaf, goedkeuring, betaling, controle)	Goed

Wanneer de geïnventariseerde risico's worden afgezet in een risicomatrix, ontstaat het volgende beeld:

Gevoel risico	Hoog			
	Midden			
	Laag			
	Hoog > €500.000			
	Midden €150.000 - €500.000	Risico 5	Risico 6	Risico 7 Risico 4 Risico 3
	Laag €0 - €150.000	Risico 1	Risico 2	
		Laag	Midden	Hoog
		0% - 30%	50%	70% - 100%
		Kans risico		

Benodigde buffervermogen

Om de hoogte van het aan te houden buffervermogen te bepalen op basis van het geïnventariseerde risicoprofiel van De Groeiling zijn via de Monte Carlo simulatie-techniek 10.000 simulaties uitgevoerd met een wisselende set startwaarden. Onderstaande grafiek laat zien hoeveel buffervermogen nodig is om alle risico's tegen maximale waarde af te dekken en nodig is bij de verschillende zekerheden.

Omdat niet alle risico's zich op hetzelfde moment in hun maximale omvang openbaren, is via de Monte Carlo simulatie bepaald dat met een gewenste zekerheid van 90% een aan te houden vermogen van ten minste € 1.558.000 voldoende is om het financiële risicoprofiel af te kunnen dekken. Een te hanteren zekerheidspercentage van 90% is standaard bij dit type analyses.

Op basis van deze risicoanalyse, de huidige omgevingsfactoren en de huidige gehanteerde begrotingsuitgangspunten zouden dus een eigen vermogen van tenminste € 1.558.000 toereikend moeten zijn. Dit komt overeen met 5,8% van de jaarbaten in 2015. Dit percentage ligt hoger dan normatieve signaleringswaarde van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen van 5,0%. Op 31 december 2015 is het eigen vermogen € 5.997.000. Het aanwezig eigen vermogen als percentage van de jaarbaten bedraagt op deze datum 22,3 %.

Hierbij moet aangetekend worden dat vanuit de Inspectie van het Onderwijs in het financieel toezichtskader een minimale solvabiliteit wordt gedefinieerd van 30%. Dit betekent dat het minimale eigen vermogen vanuit de solvabiliteitseis aan de onderkant is afgegrensd op € 3.296.000.

Bezien vanuit risico analyse en minimale solvabiliteit heeft De Groeiling derhalve voldoende buffervermogen.

Toekomstige ontwikkelingen

Krimp in de regio

De regio Midden-Holland is een krimpregio en heeft te maken met een forse daling in leerlingaantallen. In de periode van 2009 tot en met 2014 is de gemiddelde jaarlijkse daling 2,85% bij De Groeiling. Prognoses geven aan dat vanaf 2017 de daling sterk minder wordt of zelfs stopt door onder meer nieuwbouw. De ingezette maatregelen om de loonkosten te verminderen moeten wel gerealiseerd worden om de balans tussen inkomsten en uitgaven weer in evenwicht te krijgen. Dat betekent dat De Groeiling het natuurlijk verloop van personeelsleden blijft stimuleren. En dat De Groeiling de ingezette maatregel om de functies van “onderwijsassistent” en “lerarenondersteuner” op te heffen en de daarbij behorende reductie van fte via een sociaal plan moet realiseren.

Impact van Wet werk en zekerheid

De ketenregeling en transitievergoeding van de *Wet werk en zekerheid* zijn per 1 juli 2016 ook van toepassing zijn op het bijzonder onderwijs en dus ook op De Groeiling. Deze maatregelen hebben grote gevolgen.

Om de risico's van de ketenregeling te minimaliseren en de vervanging toch goed te regelen, heeft De Groeiling gekozen deel te nemen aan het Regionaal Transfercentrum (RTC) “Cella” samen met 8 andere besturen. Alle vervangingen van leerkrachten zullen vanaf 22 augustus 2016 geregeld worden door het RTC en is in feite een boven bestuurlijke vervangingspool. Binnen het RTC kunnen leerkrachten voor langere tijdsduur en grotere omvang tijdelijk aangesteld worden en een groter aantal leerkrachten vanuit een vast kern werken.

De transitievergoeding houdt in dat de werkgever de werknemer een vergoeding betaalt als een dienstverband op initiatief van de werkgever beëindigt of niet voortgezet wordt en de aanstelling twee jaar of langer geduurd heeft. Voor De Groeiling resulteert dit in hogere kosten en hiervoor is een beperkte voorziening opgenomen zowel in de jaarrekening als een budget in de begroting 2016.

Van school naar integraal kindcentra

In 2016 zal De Groeiling samen met de kinderopvang organisatie Kind & Co de uitrol van de peuterspeelzalen, buitenschoolse opvang en kinderopvang binnen de scholen realiseren. Dit sluit aan bij de ontwikkeling in 2016 dat alle kinderen van 2,5 - 4 jaar twee dagdelen naar de peuteropvang kunnen waarbij de gemeente deze opvang betaald.

Passend Onderwijs

Het samenwerkingsverband Midden-Holland, waarvan de meeste scholen van De Groeiling deel uit maken, zal in 2016 besturen verder in staat stellen om een eigen invulling te geven aan Passend Onderwijs door meer financiële middelen bij deze besturen te leggen. Hiermee krijgen besturen de mogelijkheid om zelf meer invulling te geven aan passend onderwijs. In 2015 gold dat al voor de

basisondersteuning en in 2016 zal dit ook gaan gelden voor een groot deel van de extra ondersteuning. De Groeiling wil onder andere hier invulling aan gaan geven door in De Groeiacademie een nieuwe functie in te richten “leerlingondersteuner”. De leerlingondersteuners kunnen door scholen ingezet worden om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in de school te helpen onder verantwoordelijkheid van de leerkracht en intern begeleider. Daarnaast zal De Groeiling een eigen procedure vorm moeten gaan geven om de toekenning van deze middelen aan scholen eerlijk en transparant te laten verlopen. Met vooral het doel voor ogen om deze kinderen binnen het (speciaal) basis onderwijs te houden en goed onderwijs te bieden.

Professionalisering

In 2016 zal verder gewerkt worden aan professionalisering van personeelsleden van De Groeiling. Leerkrachten zullen gestimuleerd worden om hun vaardigheden verder te vergroten en van elkaar te leren. Ondersteunende personeel in de scholen zelf zullen de mogelijkheid krijgen om zowel van elkaar als vanuit de medewerkers van het bureau en De Groeiacademie meer kennis en inzicht te krijgen hoe processen binnen scholen effectiever en efficiënter ingericht kunnen worden. Schooldirecteuren zullen in 2016 deelnemen aan een tweejarig intern professionaliseringstraject onder begeleiding van een extern bureau. Medewerkers bij het bureau en De Groeiacademie krijgen de mogelijkheid om zich zelf verder te bekwamen in advies en dienstverlenende vaardigheden. Het College van Bestuur zal actief gaan bijdragen aan een verdere professionalisering van besturen in de PO sector door deelname aan de pilot visitatie. En door deze bijdrage ook zelf leren en deze ervaring toepassen binnen De Groeiling.

De Groeiling

Jaarrekening 2015

Telefoon:	0182-670051
Website:	www.degroeiling.nl
E-mail:	secretariaat@degroeiling.nl

Inhoudsopgave

Pagina

Jaarrekening

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015	2
Staat van baten en lasten 2015	4
Kasstroomoverzicht 2015	5
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2015	11
Overzicht geoordeelde doelsubsidies OCW	15
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	16
Toelichting op de staat van baten en lasten 2015	17
Overzicht verbonden partijen	21
WNT-verantwoording 2015	22

Overige gegevens 24

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25
(Voorstel) bestemming van het resultaat	27
Gebeurtenissen na balansdatum	28

Bijlagen 29

Gegevens over de rechtspersoon	30
--------------------------------	----

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Activa	31 december 2015		31 december 2014	
	€		€	
<u>Materiële vaste activa</u>				
Gebouwen en terreinen	205.601		227.133	
Meubilair	1.317.952		1.264.281	
Inventaris en apparatuur	251.917		292.419	
ICT	740.418		706.168	
Duurzame leermiddelen	785.942		848.653	
Investeringsubsidies	-1.677		-2.268	
		3.300.153		3.336.386
<u>Financiële vaste activa</u>				
Leningen en waarborgsommen	77.400		17.250	
		77.400		17.250
<u>Vorderingen</u>				
Ministerie van OCW	1.308.624		1.381.855	
Overige overheden (gemeenten)	6.442		34.827	
Overige vorderingen	120.993		245.267	
Overlopende activa	177.960		330.640	
		1.614.019		1.992.589
<u>Liquide middelen</u>				
Banken	5.996.954		5.242.338	
		5.996.954		5.242.338
Totaal Activa		10.988.526		10.588.563

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Passiva	31 december 2015	31 december 2014
	€	€
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	5.846.861	6.078.343
Bestemmingsreserves	<u>117.998</u>	<u>117.998</u>
	5.964.859	6.196.341
<u>Voorzieningen</u>		
Personeelsvoorzieningen	459.353	294.545
Overige voorzieningen	<u>1.467.688</u>	<u>1.151.536</u>
	1.927.041	1.446.081
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	515.757	528.202
Ministerie van OCW	28.069	10.673
Loonheffing en premies	971.063	842.762
Pensioenpremies	228.905	274.226
Overige overheden (gemeenten)	81.622	226.690
Overige kortlopende schulden	172.500	171.679
Overlopende passiva	<u>1.098.710</u>	<u>891.909</u>
	3.096.626	2.946.141
Totaal Passiva	<u><u>10.988.526</u></u>	<u><u>10.588.563</u></u>

Staat van baten en lasten 2015

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
<u>Baten</u>			
Rijksbijdragen OCW	25.637.013	24.961.900	24.797.054
Overige overheidsbijdragen en subsidies	199.945	177.750	223.865
Overige baten	829.176	679.110	1.347.984
Totaal Baten	26.666.134	25.818.760	26.368.903
<u>Lasten</u>			
Personele lasten	22.225.116	21.541.500	22.293.724
Afschrijvingen	735.537	803.400	664.977
Huisvestingslasten	2.027.414	1.996.885	1.618.211
Overige instellingslasten	1.955.826	1.876.925	2.061.925
Totaal Lasten	26.943.893	26.218.710	26.638.837
Saldo baten en lasten	-277.759	-399.950	-269.934
<u>Financiële baten en lasten</u>			
Financiële baten	46.277	64.000	74.801
Saldo financiële baten en lasten	46.277	64.000	74.801
<u>Exploitatieresultaat</u>	<u>-231.482</u>	<u>-335.950</u>	<u>-195.133</u>

Kasstroomoverzicht over 2015

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-277.759	-269.934
Afschrijvingen	735.537	664.977
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	378.570	-464.580
- Kortlopende schulden	150.485	174.778
Mutaties voorzieningen	<u>480.960</u>	<u>-381.315</u>
	1.467.793	-276.074
Ontvangen interest	46.277	74.801
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>0</u>
	46.277	74.801
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	-699.304	-892.078
(Des)investeringen financiële vaste activa	<u>-60.150</u>	<u>-17.250</u>
	-759.454	-909.328
Mutatie liquide middelen	754.616	-1.110.601
Beginstand liquide middelen	5.242.338	6.352.939
Mutatie liquide middelen	<u>754.616</u>	<u>-1.110.601</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>5.996.954</u></u>	<u><u>5.242.338</u></u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De Groeiling, stichting voor katholiek en interconfessioneel primair onderwijs te Gouda verzorgt onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en verbouwingen	5,00%	10,00%
Meubilair	6,67%	12,50%
Inventaris en apparatuur	12,50%	20,00%
ICT hardware	12,50%	25,00%
Leermiddelen	12,50%	
Investeringsubsidies	12,50%	

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Deze post betreft waarborgsommen. Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn voor zover noodzakelijk gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Bestemmingsreserve privaat

Deze private reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten uit eigen middelen van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming. Aan deze reserve ligt een private herkomst ten grondslag.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de voorziening duurzame inzetbaarheid is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor uitsluitend het gespaarde aanvullende verlof volgens de CAO PO. Met het basisbudget (40 uur bij ft) in combinatie met het aanvullende budget vanaf 57 jaar (130 uur bij ft) kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie en die de duurzame inzetbaarheid vergroten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Niet-geoormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Activa

Vaste activa

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Materiële vaste activa		
Gebouwen en verbouwingen	205.601	227.133
Meubilair	1.317.952	1.264.281
Inventaris en apparatuur	251.917	292.419
ICT	740.418	706.168
Duurzame leermiddelen	785.942	848.653
Investeringsubsidies	-1.677	-2.268
	<u>3.300.153</u>	<u>3.336.386</u>

Specificatie materiële vaste activa	Verkrijgings prijs t/m 2014	Cum.afschr. t/m 2014	Boek waarde 31-dec-14	Investe- ringen 2015	Desinveste ringen 2015	Afschrij- vingen 2015	Boek waarde 31-dec-15
Gebouwen en verbouwingen	314.181	-87.048	227.133	0	-450	-21.082	205.601
Meubilair	2.094.264	-829.983	1.264.281	198.423	-10.932	-133.820	1.317.952
Inventaris en apparatuur	374.124	-81.705	292.419	26.707	-1.776	-65.433	251.917
ICT	1.796.728	-1.090.560	706.168	320.952	-12.399	-274.303	740.418
Duurzame leermiddelen	1.838.380	-989.727	848.653	153.222	-5.604	-210.329	785.942
Investeringsubsidies	-4.734	2.466	-2.268	0	0	591	-1.677
	<u>6.412.943</u>	<u>-3.076.557</u>	<u>3.336.386</u>	<u>699.304</u>	<u>-31.161</u>	<u>-704.376</u>	<u>3.300.153</u>

In 2015 zijn de materiële vaste activa staten beoordeeld. Niet meer aanwezige activa is opgeschoond. Totaal is er bij gebouwen en terreinen voor € 3.927, bij meubilair voor € 123.685, bij inventaris en apparatuur voor € 7.719, bij ICT voor € 247.571, en bij leermiddelen voor € 251.394, in de materiële vaste activa opgeschoond. Deze posten hadden nog een waarde ad € 31.161. Dit bedrag is in 2015 in één keer afgeschreven ten laste van het resultaat.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:	%	%	Jaren
Gebouwen en verbouwingen	5,00%	10,00%	20 / 10
Meubilair	6,67%	12,50%	15 / 8
Inventaris en apparatuur	12,50%	20,00%	8 / 5
ICT	12,50%	25,00%	8 / 4
Duurzame leermiddelen	12,50%		8
Investeringsubsidies	12,50%		8

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Financiële vaste activa		
Leningen en waarborgsommen	77.400	17.250
	<u>77.400</u>	<u>17.250</u>

De post "leningen en waarborgsommen" betreft waarborgsommen voor Snappet.

	31-dec-15	31-dec-14
Vorderingen	in €	in €
Ministerie van OCW	1.308.624	1.381.855
Overige overheden (gemeenten)	6.442	34.827
Overige vorderingen	120.993	245.267
Overlopende activa	177.960	330.640
	<u>1.614.019</u>	<u>1.992.589</u>

Verloopstaat overige overheden (gemeenten)	Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tlv	Overige	Saldo
	31-dec-14	2015	2015	2015	2015	31-dec-15
Gemeente Krimpenerwaard	9.720	18.273	8.669	116	0	0
Gemeente Alphen a/d Rijn, kern Boskoop	0	0	8.739	0	5.464	3.275
Gemeente Alphen a/d Rijn, kern Rijnwoude	2.207	2.207	417	0	0	417
Gemeente Oudewater	22.900	22.900	0	0	0	0
Gemeente Waddinxveen	0	0	5.500	2.750	0	2.750
	<u>34.827</u>	<u>43.380</u>	<u>23.325</u>	<u>2.866</u>	<u>5.464</u>	<u>6.442</u>

De gemeente Alphen a/d Rijn, kern Boskoop was per 31 december 2014 een schuld aan de Gemeente. Eind 2015 is deze post een vordering. De mutatie ad € 5.464 betreft de overheveling van de schuld naar de vorderingen.

	31-dec-15	31-dec-14
Overige vorderingen (specificatie)	in €	in €
Vorderingen op personeel	2.153	334
Vorderingen ivm ouderbijdragen	3.122	1.205
Vervangingsfonds	115.718	120.199
Rekening-courant SWV Groene Hart	0	113.145
Overige vorderingen	0	10.384
	<u>120.993</u>	<u>245.267</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Overlopende activa (specificatie)	in €	in €
Vooruitbetaalde kosten	39.206	26.660
Overige overlopende activa	138.754	303.980
	<u>177.960</u>	<u>330.640</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Liquide middelen	in €	in €
Banken	350.365	499.294
Spaarrekeningen	5.646.589	4.743.044
	<u>5.996.954</u>	<u>5.242.338</u>

Passiva

	31-dec-15	31-dec-14
Eigen vermogen	in €	in €
Algemene reserve	5.846.861	6.078.343
Bestemmingsreserve (privaat)	117.998	117.998
	<u>5.964.859</u>	<u>6.196.341</u>

	Saldo 31-dec-14	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-dec-15
Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)				
Algemene reserve				
Stichtingskapitaal	227	0	0	227
Algemene reserve	6.078.116	-231.482	0	5.846.634
Bestemmingsreserve (privaat)				
Overige algemene reserve private middelen	117.998	0	0	117.998
	<u>6.196.341</u>	<u>-231.482</u>	<u>0</u>	<u>5.964.859</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Voorzieningen	in €	in €
Personeelsvoorzieningen	459.353	294.545
Overige voorzieningen	1.467.688	1.151.536
	<u>1.927.041</u>	<u>1.446.081</u>

Specificatie voorzieningen	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo	Kortlopend	Langlopend
dotaties / onttrekkingen	31-dec-14	2015	2015	2015	31-dec-15	deel < 1 jr	deel > 1 jr
Voorziening wachtgelden	0	18.000	0	0	18.000	18.000	0
Voorziening jubilea personeel	294.545	45.598	-22.612	0	317.531	24.991	292.540
Voorziening duurzame inzetbaarheid	0	3.019	0	0	3.019	0	3.019
Voorziening personeel overig	0	120.803	0	0	120.803	0	120.803
Voorziening onderhoud gebouwen	1.151.536	615.000	-298.848	0	1.467.688	662.000	805.688
	<u>1.446.081</u>	<u>802.420</u>	<u>-321.460</u>	<u>0</u>	<u>1.927.041</u>	<u>704.991</u>	<u>1.222.050</u>

De voorziening personeel overig betreft een voorziening transitievergoeding. Per 1 augustus 2017 wordt al het personeel in de functie leraarondersteuner en onderwijsassistent gedwongen ontslagen. In 2015 is het traject met de vakbonden gestart. Bij het gedwongen ontslag zal een transitievergoeding betaald worden.

	31-dec-15	31-dec-14
Kortlopende schulden	in €	in €
Crediteuren	515.757	528.202
Ministerie van OCW	28.069	10.673
Loonheffing en premies	971.063	842.762
Pensioenpremies	228.905	274.226
Overige overheden (gemeenten)	81.622	226.690
Overige kortlopende schulden	172.500	171.679
Overlopende passiva	<u>1.098.710</u>	<u>891.909</u>
	<u>3.096.626</u>	<u>2.946.141</u>

Verloopstaat overige overheden (gemeenten)	Saldo 31-dec-14	Ontvangen 2015	Besteed 2015	Boeken tgv 2015	Overige 2015	Saldo 31-dec-15
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	61.172	5.926	44.690	0	0	22.408
Gemeente Alphen a/d Rijn, kern Boskoop	5.613	0	149	0	-5.464	0
Gemeente Zuidplas	1.160	0	0	0	0	1.160
Gemeente Gouda	158.745	23.147	125.067	-1.229	0	58.054
	<u>226.690</u>	<u>29.073</u>	<u>169.906</u>	<u>-1.229</u>	<u>-5.464</u>	<u>81.622</u>

De schuld aan de gemeente Alphen a/d Rijn, kern Boskoop is per 31 december 2015 een vordering op de Gemeente geworden. De mutatie ad € 5.464 betreft de overheveling van de schuld naar de vorderingen.

Door de gemeente Gouda is een beschikking afgegeven voor een bedrag ad € 156.171. Dit bedrag is verdeeld in € 62.275 inzake de startgroep en € 93.896 voor het taalproject in 2015. De subsidie voor de startgroep is middels een brief van 21 juli 2015 verlaagd naar € 11.000.

Voor beide projecten is een verantwoording naar de Gemeente verzonden.

Voor de taalontwikkeling 2015 is totaal € 90.886 aan kosten verantwoord.

De Goudakker heeft voor 2 schakelklassen en 1 ouderprogramma een bedrag ad € 41.004 ontvangen. Per 1 augustus 2015 is 1 schakelklas niet gecontinueerd. Aan de Gemeente is een verantwoording gestuurd. Een bedrag ad € 9.171,50 moet terugbetaald worden aan de Gemeente.

Voor de startgroep is in 2015 totaal € 11.000 aan kosten verantwoord.

De overige baten van de gemeente Gouda betreffen ontvangsten inzake huisvestingsverordening en schade/vandalisme.

	31-dec-15 in €	31-dec-14 in €
Overige kortlopende schulden (specificatie)		
Schulden aan personeel	27.124	28.201
Diverse te betalen premies	145.376	143.478
	<u>172.500</u>	<u>171.679</u>

	31-dec-15 in €	31-dec-14 in €
Overlopende passiva (specificatie)		
Rechten vakantiegeld	694.661	704.098
Vooruitontvangen en -gefactureerd	42.578	23.149
Overige overlopende passiva	361.471	164.662
	<u>1.098.710</u>	<u>891.909</u>

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar cf beschikking	
	Kenmerk	Datum	€	€	gereed	niet gereed
Studieverlof 2014			12.114	12.114	12.114	0
Studieverlof 2015			35.011	35.011	9.329	25.682
Totaal			47.125	47.125	21.443	25.682

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo boekjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€
Innovatieimpuls onderwijs	2013		17.494	17.494	15.107	2.387
Totaal			17.494	17.494	15.107	2.387

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Saldo per 01-01-2015	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totaal kosten per per 31-12-2015	Saldo nog te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0

Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Contracten**

Bij De Groeiling lopen de volgende contracten:

Partner	Onderwerp	Looptijd	Omvang per jaar	
			inclusief BTW	Bijzonderheden
OHM	financiële dienstverlening	31-12-2016	153.000	jaarcontract
OHM	personele dienstverlening	31-12-2016	239.000	jaarcontract
OHM	verzuimmanagement	31-12-2016	15.000	jaarcontract
Eneco	levering gas	31-12-2020	210.000	Europees aanbesteed
DVEP	levering elektriciteit	31-12-2020	136.000	Europees aanbesteed
Heuvelman	schoonmaakdiensten	31-12-2016	347.000	bij 9 scholen door directeuren afzonderlijk afgesloten
Alecs	schoonmaakdiensten	31-12-2016	49.000	bij 2 scholen door directeuren afzonderlijk afgesloten
Allround	schoonmaakdiensten	31-12-2016	47.500	bij 2 scholen door directeuren afzonderlijk afgesloten
Rolf groep	netwerkbeheer	31-12-2016	95.000	overige diensten gaan op basis van offerte
Ricoh	contract tbv kopieermachines	31-3-2018	55.700	contract t.b.v. de machines in eigendom
Arbounie	arbodiensten	31-12-2016	62.500	jaarcontract en incidentele diensten

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2016 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 98,2%. Naar de stand van ultimo 2015 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,2% (bron: website www.abp.nl).

De Groeiling heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De Groeiling heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2015

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
OCW lumpsum	17.483.183	17.529.700	17.508.554
OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	2.569.461	2.040.300	2.243.833
OCW lgf en impulsgebieden	123.504	127.400	451.064
OCW prestatiebox	472.389	510.700	524.854
OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	1.129.137	984.200	457.380
OCW materiële instandhouding	3.780.467	3.739.600	3.370.256
OCW overige subsidies	78.872	30.000	241.113
	25.637.013	24.961.900	24.797.054
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente bijdragen onderwijsbeleid	61.913	48.850	60.450
Gemeente bijdragen huisvesting en materieel	17.197	24.850	23.061
Gemeente overige bijdragen	120.835	104.050	140.354
	199.945	177.750	223.865
Overige baten			
Ouderbijdragen	251.090	182.800	250.881
Verhuur	166.785	148.785	149.047
Detachering personeel	269.259	264.250	309.712
Sponsoring	1.150	0	13.424
Baten van derden	66.987	80.700	56.977
Baten van Samenwerkingsverband	0	0	487.904
Vervangingsfonds bijdragen en subsidies	59.480	0	33.662
Overige baten	14.425	2.575	46.377
	829.176	679.110	1.347.984
Totaal baten	26.666.134	25.818.760	26.368.903

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Lasten			
<i>Loonkosten personeel</i>			
Loonkosten bestuur, directie en toezicht	2.533.255	2.556.400	2.718.693
Loonkosten onderwijzend personeel	15.292.425	15.056.300	15.793.851
Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	2.890.816	2.781.500	2.700.959
Loonkosten vervangingen	1.332.873	932.000	1.249.216
Loonkosten overig	109.889	84.900	91.257
	22.159.258	21.411.100	22.553.976
<i>Overige personele kosten</i>			
Inhuur personeel niet in loondienst	291.197	360.350	318.360
Scholing en opleiding personeel	248.457	264.650	281.630
Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	107.357	144.250	150.880
Werving en selectie	40.999	3.050	4.496
Representatie, bijeenkomsten en consumpties	44.138	24.550	94.877
Kosten kwaliteit en projecten	25.421	22.100	23.999
Overige personele kosten	111.744	91.050	40.314
Dotaties personele voorzieningen	187.420	5.500	-47.457
	1.056.733	915.500	867.099
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>			
Uitkeringen (-/-)	-990.875	-785.100	-1.127.351
	-990.875	-785.100	-1.127.351
Personele lasten	22.225.116	21.541.500	22.293.724
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>			
Brutolonen en salarissen	17.194.506	16.561.100	17.348.437
Sociale lasten	2.962.381	2.850.000	2.876.623
Pensioenlasten	2.002.371	2.000.000	2.328.916
Totaal lonen en salarissen	22.159.258	21.411.100	22.553.976

In de pensioenlasten 2015 en 2014 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2015 gemiddeld 352,87 FTE's werkzaam (2014: 363,64 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2015	2014
Directie	28,57	30,07
Onderwijzend personeel	273,16	286,32
Onderwijs ondersteunend personeel	51,14	47,25
	352,87	363,64

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Investeringskosten			
Investeringskosten nieuwbouw en verbouwingen	0	16.000	106.749
Investeringskosten meubilair	198.423	247.500	137.662
Investeringskosten inventaris en apparatuur	153.222	250.600	189.830
Investeringskosten ICT	26.707	26.200	233.200
Investeringskosten leeractiviteiten	320.952	265.550	224.637
Overboekingsrekening mva naar balans	-699.304	-805.850	-892.078
	0	0	0
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten gebouwen en verbouwingen	21.082	22.600	16.204
Afschrijvingskosten meubilair	133.820	145.900	124.377
Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	65.433	44.900	27.694
Afschrijvingskosten ICT	274.303	343.500	283.230
Afschrijvingskosten leeractiviteiten	210.329	246.500	214.064
Afschrijvingskosten investeringssubsidies	-591	0	-592
Desinvesteringen en boekresultaat mva	31.161	0	0
	735.537	803.400	664.977
Huisvestingskosten			
Huur terreinen en gebouwen	388	550	915
Klein onderhoud gebouwen en terreinen	223.989	222.850	225.155
Energie en water	402.500	416.295	373.460
Schoonmaakkosten	637.624	616.780	633.228
Heffingen en vuilafvoer	73.851	63.060	61.782
Groot onderhoud	298.849	613.300	623.265
Onttrekking voorziening onderhoud	-298.848	-613.300	-623.265
Dotatie voorziening onderhoud	615.000	615.000	285.000
Overige huisvestingskosten	74.061	62.350	38.671
	2.027.414	1.996.885	1.618.211
Administratie, beheer en bestuur			
Administratie en advisering door derden	390.592	394.700	500.529
Accountantskosten	27.225	15.000	16.002
Contributie besturenorganisaties	46.128	37.500	48.832
Verzekeringen	16.049	15.250	16.267
Medezeggenschap	7.473	7.555	5.667
Telefonie / Dataverbindingen	65.400	55.750	53.938
Schooladministratie	30.373	29.540	26.854
Contributies scholenorganisaties	3.614	4.150	3.733
Overige schoolgebonden kosten	41.574	29.100	26.954
Overige lasten beheer en administratie	19.731	17.860	21.633
	648.159	606.405	720.409
Uitsplitsing accountantskosten			
Honorarium onderzoek jaarrekening	27.225	15.000	16.002
	27.225	15.000	16.002

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	618.056	533.300	532.659
Reproductiekosten	185.556	241.300	291.167
Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	25.565	14.550	16.603
Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	244.741	248.950	245.100
	1.073.918	1.038.100	1.085.529
<i>Overige lasten</i>			
Kosten van projecten	2.717	6.900	11.072
Activiteiten, werkweken en excursies	135.149	128.640	135.048
Overige schoolkosten	95.883	96.880	109.867
	233.749	232.420	255.987
Overige instellingslasten	1.955.826	1.876.925	2.061.925
Totaal lasten	26.943.893	26.218.710	26.638.837
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten en dividenden	46.277	64.000	74.801
	46.277	64.000	74.801
Resultaat	-231.482	-335.950	-195.133

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2015 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende samenwerkingsverbanden:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Stichting Samenwerkingsverband PO Midden Holland te Gouda	Stichting	4
Stichting Passenderwijs te Woerden	Stichting	4
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek te Alphen aan den Rijn	Stichting	4

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

De leden van het College van Bestuur van Stichting De Groeiling maken tevens deel uit van het bestuur van Stichting Groeipret. Aangezien het balanstotaal van Stichting Groeipret minder is dan 5% van het balanstotaal van de Groeiling is consolidatie achterwege gebleven.

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31 december	Exploitatie saldo 2015	Omzet 2015	Verklaring art.2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee
			€	€	€		
Stg Groeipret	Stichting	Gouda	18.865	1.649	27.425	nee	nee
			18.865	1.649	27.425		

WNT-verantwoording 2015

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op De Groeiling van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2015 is € 165.901

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen	Dhr H. vd Kant		Mevr E. van Elderen		Dhr. R. Niehe	
Functie	Vz. College van bestuur		Lid College van bestuur		Interim lid CvB	
Duur dienstverband	1-jan-15	30-sep-15	1-jan-15	31-dec-15	1-okt-15	31-dec-15
Omvang dienstverband (in fte)	1,0		0,8		nvt	
Gewezen topfunctionaris	Ja		Nee		nvt	
(fictieve) dienstbetrekking?	Ja		Ja		nee	
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt		nvt		nee	
Individueel WNT-maximum	124.426		139.855		nvt	
Bezoldiging						
Beloning	84.548		81.296		38.860	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	11.263		11.798		0	
Subtotaal	95.811		93.094		38.860	
Onverschuldigd betaald bedrag	0		0		0	
Totaal bezoldiging	95.811		93.094		38.860	
Motivering indien overschrijding						
Gegevens 2014						
Duur dienstverband	1-jan-14	31-dec-14	1-jan-14	31-dec-14	nvt	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0		0,8			
Bezoldiging 2014						
Beloning	100.382		82.282		0	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	17.286		11.380		0	
Totaal bezoldiging 2014	117.668		93.662		0	
Individueel WNT-maximum 2014						

Bezoldiging toezichthoudende	Dhr. A. Langerak		Dhr. T. Jongsma		Dhr. J. Krijnen	
Functie	voorzitter RvT		lid RvT		lid RvT	
Duur dienstverband	1-jan-15	31-dec-15	1-jan-15	31-dec-15	1-jan-15	1-feb-15
Individueel WNT-maximum	24.885		16.590		1.383	
Bezoldiging						
Beloning	1.500		1.250		250	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	0		0		0	
Subtotaal	1.500		1.250		250	
Onverschuldigd betaald bedrag	0		0		0	
Totaal bezoldiging	1.500		1.250		250	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt		nvt	
Gegevens 2014						
Duur dienstverband	1-jan-14	31-dec-14	1-jan-14	31-dec-14	1-jan-14	31-dec-14
Omvang dienstverband (in fte)						
Bezoldiging 2014						
Beloning	1.500		1.250		1.250	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	0		0		0	
Totaal bezoldiging 2014	1.500		1.250		1.250	
Individueel WNT-maximum 2014						
	Dhr R Rijnhout		Mevr. H. Jonkergouw		Dhr. H. Haring	
Functie						
Duur dienstverband	1-jan-15	31-dec-15	1-jan-15	31-dec-15	1-feb-15	31-dec-15
Individueel WNT-maximum	16.590		16.590		15.208	
Bezoldiging						
Beloning	1.250		1.250		1.000	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	0		0		0	
Subtotaal	1.250		1.250		1.000	
Onverschuldigd betaald bedrag	0		0		0	
Totaal bezoldiging	1.250		1.250		1.000	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt		nvt	
Gegevens 2014						
Duur dienstverband	1-jan-14	31-dec-14	1-jan-14	31-dec-14	nvt	
Omvang dienstverband (in fte)						
Bezoldiging 2014						
Beloning	1.250		1.250		0	
Belaste onkostenvergoedingen	0		0		0	
Beloning betaalbaar op termijn	0		0		0	
Totaal bezoldiging 2014	1.250		1.250		0	
Individueel WNT-maximum 2014						

De Groeiling

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van De Groeiling

Verklaring over de jaarrekening 2015

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Groeiling op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015, in alle van materieel belang zijnde aspecten, aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2015 van De Groeiling te Gouda ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2015;
- de staat van baten en lasten over 2015; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Groeiling zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Ref.: e0381607

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen;
- een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3. Jaarverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de door de Regeling jaarverslaggeving onderwijs vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 8 juni 2016

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. J.F. Vermeulen RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2015 van De Groeiling

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met , het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle van de jaarrekening en de financiële rechtmatigheid met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2015 bedraagt € 231.482 negatief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-14	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-15
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	227	0	0	227
Algemene reserve	6.078.116	-231.482	0	5.846.634
Bestemmingsreserves privaat	117.998	0	0	117.998
	6.196.341	-231.482	0	5.964.859

De Groeiling

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

De Groeiling

Bijlagen

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	40765
Naam instelling	De Groeiling, Stichting voor katholiek en interconfessioneel primair onderwijs
KvK-nummer	41174298
Adres	Aalberseplein 5, 2805 EG GOUDA
Postadres	Postbus 95, 2800 AB GOUDA
Telefoon	0182-670051
E-mailadres	secretariaat@degroeiling.nl
Website	www.degroeiling.nl

Contactpersoon

Naam	Caroline Hoogeveen
Adres	Rooseveltstraat 18, 2321 BM Leiden
Telefoon	071-5166600
E-mailadres	carolinehoogeveen@ohm.nl

BRIN-nummers

03NX	Gerardus Majella
03NZ	De Krullebaar
04XH	De Zevensprong
05BG	St. Catharina
05BL	St. Michaël
06FY	De Bijenkorf
06JG	De Bron
07PI	De Akker
07ST	De Regenboog
08KA	De Goudakker
08ZK	Speel- en Werkhoeve
09WM	Kard. Alfrink
09WS	Pax Christi
10PG	Willibrord/Miland
10YZ	St. Jozef Oudewater
11KG	De Triangel
11MK	Mariaschool
11VU	De Cirkel
12FK	De Oostvogel
14ZW	St. Jozef Moordrecht
22KF	't Carillon
22KF01	De Vuurvogel
28AK	St. Aloysius